

Värmlands Anor

2001:4

December 2001

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening

ISSN 1400-1047

Årgång 18

Pris 40:-

Fem rallare i Missoula, Montana, USA 1909. En av dem (osäkert vilken) hette John Erickson och var förmodligen värmlänning. Han kan ha haft anknytning till Slottsbron, dit kortet skickades en gång till Peter Funkes farfar. Om det är någon som känner till något om denne John och vad som hände med honom får ni gärna höra av er till redaktören. Bilden tillhör Peter Funke, Mölndal.

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress

c/o Sander, Norra Berghaget,
667 32 Forshaga
E-post: lgsander@algonet.se

Medlemsavgift

Medlemsavgiften är 120 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (2001) till svenskt postgiro **46 96 60-5**. Medlemmar i Norge betalar 110 norska kronor + porto 40 respektive 30 kronor till norskt postgiro **7877.08.16652**

Arkiv

Arkivcentrum Värmland, Box 475,
651 11 Karlstad. Telefon 054 - 61 77 00.

Besöksadress: Arkivcentrum Värmland,
Hööksgatan 2, Karlstad

Hemsida

www.genealogi.se/varmland

Styrelsen

Ordförande Lars-Gunnar Sander,
Norra Berghaget, 667 32 Forshaga.
Tel 054-872754 Mobil 070 634 81 87

Vice ordförande K-G Lindgren,
Linnévågen 11, 661 43 Säffle.
Tel 0533-14124, mobil 070-5228549

Sekreterare Gunnar Jonsson,
Älvhagsgatan 25, 661 40 Säffle.
Tel 0533-10559

Kassör Liv Hagberg, Garvaregatan 4,
652 20 Karlstad. Tel 0730-327195
Ledamot Anette Carlsson, Hööksgatan 2A,
652 29 Karlstad. Tel 054-181872.

Ledamot Björn Grindegård, Skolgatan 2B,
667 22 Forshaga. Tel 054-873933

Ledamot Carl-Johan Ivarsson, V Takene,
Högbergsrud, 661 94 Säffle.
Tel 0533-64082.

Suppleant Arne Berg, Kila, Vässby 2,
661 94 Säffle. Tel. 0533-63088

Suppleant Sigvard Boström, Brosätter 317,
660 57 Väse. Tel 054-861055.

Suppleant Eva Fredriksson, Karlag. 3C,
652 23 Karlstad. Tel. 054-189238

Suppleant Marianne Fröding,
Lambergsgatan 5, 652 21 Karlstad.
Tel. 054-853521

Valberedningen

Bernhard Granholm (sk), Ljunggatan 39C,
Grums. Tel 0555-61153

Rånald Engelbrekt, Spångbergsvägen 88,
682 32 Filipstad. Tel 0590-10181.

Ingrid Johansson, Värmskog, Sätra,
Klässbol. Tel 0570-461070

Materialförvaltare Kerstin Wallquist,
Gruvplan 9, 653 43 Karlstad.

INNEHÅLL

- 3 Kapellet som aldrig blev byggt
- 4 Släktforskarlagarna i Borås
- 5 Ordförandekonferensen
- 6 Anna på kammarn, en mordhistoria från Borgvik
- 9 Med rötter i Säfflebygden...
- 11 Arkiv- och Forskarkväll
- 12 Romp-Stava
- 13 Ordföranden har ordet
- 14 Jon på Berget och släkten Bergman
- 16 1900-talets bouppteckningar
finns nu på Värmlandsarkiv
- 17 Ätten Palbitzki i Segerstad och By
- 18 Den tusende medlemmen
- 19 Antavla 87
- 20 Ur andra medlemsblad
- 21 Antavla 88
- 22 Boktips
- 24 Anor sökes
- 25 Lokalombudsträff
- 26 Föreningens utgivning av
böcker och register

VärmlandsAnor utges som medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Citat ur VärmlandsAnor får göras, om källa anges.

Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera och sätta rubriker i insända bidrag.

Upplaga 1200 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare

Lars-Gunnar Sander Norra Berghaget,
667 32 Forshaga. Tel 054-872754

Redaktör

Carl-Johan Ivarsson, V Takene, Högbergsrud, 661 94 Säffle.
Tel 0533-64082. cj.ivarsson@telia.com

Layout

Anette Carlsson, Karlstad, 054-18 18 72

Tryck

Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 2002:1 är 4 februari 2002

Kapellet som aldrig blev byggt

Väse hembygdsförening sätter med jämna mellanrum upp skyltar på ovanliga platser i socknen. Den 26 augusti var det dags att märka ut platsen för en kyrka som aldrig blev byggd. Historien kring platsen fick mig att ta reda på lite mer om denna kyrka.

Väse är en någorlunda stor socken där kyrkan ligger utmed den gamla vägen mellan Karlstad och Kristinehamn i den södra delen. Det gör att sockenborna i den norra delen har lång väg till kyrkan. Idag går det snabbt att ta bilen, men förr i tiden var vägarna dåliga och resan tog lång tid. Det berättas att man vid en begraving i slutet av 1600-talet fick starta resan redan på morgonen dagen innan för att hinna fram i tid. Så att man på 1690-talet började umgås med tanken att bygga en kyrka i den norra delen också, är inte så förvånande.

Under 1700-talet börjar kyrkoherde Olof Fryxell att arbeta för ett förslag att bygga en kyrka till och på sockenstämman den 23 november 1755 tags ett beslut att ett kapell skulle byggas i norra delen av församlingen. Alla ledamöterna röstade för förslaget, utom assessor Jean Gustaf Linroth på Bjurbecken som satte sig emot förslaget.

Den 7 november året därpå fick man tillstånd att bygga och man började planera hur kapellet skulle se ut och vad det skulle kosta. Enligt ett dokument i kyrkoarkivet utan känt datum skulle byggnaden bli 30 alnar lång, 15 alnar bred och 10 alnar hög. Det blir ungefär 18x9 meter, samt en takhöjd på 16 meter. Man tog upp tre olika materialförslag när man beräknade kostnaden:

- 1) av sten 12 742 daler kopparmynt
- 2) av timmer 7 782 daler kopparmynt
- 3) av korsvirke 6 630 daler kopparmynt

Vid sockenstämman 19 juni 1757 beslöt man sig för att skjuta upp kapellbyggandet. Man ansåg att moderkyrkan var för liten och att alla som besökte den på söndagarna inte fick plats. Man beslutade att bygga ut moderkyrkan först. Men när det var klart lovade man att

börja med kapellet i norra Väse. Man började reparera och bygga ut, men upptäckte snart att de murar som skulle vara kvar var för dåliga. Så 1759 tog man ett nytt beslut, att bygga en helt ny kyrka istället. Kyrkobygget började 1758 och tog fyra år. Kyrkan var alltså klar 1762.

1765 lämnade hemmansägarna i norra delen av Väse in en skriftlig överenskommelse där de förklarade att de tänkte bekosta ett kapellbygge själva. Man hade sett ut en plats på den så kallade Näskullen där de tänkte bygga ett kapell av sten. Man tänkte dessutom avlönna en egen präst. Till prästboställe hade man tänkt sig Skogvaktartorpet på Allmänningen, vilket redan tillhörde kyrkan. Övriga delar av Väse församling skulle slippa bidra till kapellbyggandet om de själva skulle slippa bidra till underhållet av moderkyrkan. 1771 började man köra fram sten till platsen för kapellbygget. Man började även samla ihop pengar till bygget.

1779 var det dags igen. Då behövde moderkyrkan bli för trång och man ville

bygga till en läktare. Brukspatron Låstbohm och inspektör Mozell tyckte att det var onödigt eftersom man skulle bygga kapellet. De ansåg att en tillräckligt stor summa hade samlats ihop för att man skulle kunna börja att bygga med en gång. Men det visade sig att man bara hade fått ihop 2 600 daler silvermynt. Man beslutade därför att bygga en läktare i alla fall och den var klar 1783.

Efter över 30 års kämpande tröttnade till slut kapellaget. 1787 ansökte man till Kungl. Maj:t att få befrielse från sitt åtagande. Man fick lämna över de pengar man hade fått ihop och ansluta sig till moderkyrkan igen. Sista gången kapellet nämns i sockenstämmohandlingarna är 1791 då "förbjöds vid 5 riksdalers vite att taga något af den sten, som blivit framkörd till det tillämnade kapellet på Näskullen".

Så av nästan hundra års önskande, kämpande och väntande blev det ingenting. Istället för ett kapell i norra Väse blev det en läktare i södra.

Anette Carlsson

Här är vi som satte upp informationsskylten vid Näskullen i Väse.

Foto: Anette Carlsson

Släktforskardagarna i Borås

För många släktforskare är en helg på sensommaren en av årets verkliga höjdpunkter. Närmare bestämt den helg när släktforskardagarna och Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma arrangeras. Årets dagar var de femtonde i ordningen sedan Lund 1987 och hade förlagts till knallarnas huvudstad Borås. Arrangörer var Västgöta Genealogiska Förening jämte flera andra föreningar i bygden: Borås och Marks Härads Släktforskarföreningar samt Kinds och Ulricehamns-bygdens Forskarklubbar. Vår förening hade annonserat om en bussresa på lördagen, men tyvärr fick denna inställas på grund av alltför få anmälningar. För oss som var med förefaller det egendomligt att intresset var så litet i Värmland. Vi trodde kanske att våra egna dagar i Karlstad 1999 skulle ge mersmak!

Det händer mycket under släktforskardagarna och här skall inte ges någon uttömmande redogörelse utan endast några intryck och reflektioner.

Värmen...

... kommer nog många att minnas. Det var ordentligt varmt i utställningslokalerna och rena bastuvärmen i stäm-molokalen. Annars var lokalerna väl lämpade för ändamålet och förut sett vissa problem med bussarna till stämmomiddagen verkade det mesta fungera väl. Västgötarna har all heder av årets arrangemang!

Riksstämman...

... avhölls under förre hovrätts-presidenten och justitieministern Carl-Axel Petris rutinerade ledning. "Vår egen" Lars-Gunnar Sander valdes till vice ordförande. Valberedningen hade tagit ställning för en omfattande ommöblering i förbundsstyrelsen. Av de fem som stod i tur att avgå hade tre suttit med i styrelsen sedan förbundet bildades 1986. Av dessa tre föreslogs Thord Bylund till återval, medan Ingrid Nilsson hade av-sagt sig och Jan Appelquist ratats, jämte Britt Hagman och Marianne Söderfjäll

som också suttit med i styrelsen under flera valperioder. Debatten hölls i relativt ordnade former, trots att man genom pågående debatt i Rötter kunnat befara mer av personstrider.

Eftersom det också yrkades återval av de gamla ledamöterna blev det slutna omröstning i frågan. Valberedningens förslag fick en betryggande majoritet och således invaldes i förbundsstyrelsen Olof Cronberg, Växjö, Christina Gustavsson, Linköping, Sven Johansson, Halmstad och Torbjörn Näs, Mora.

Motionerna var fem till antalet och behandlade församlingsförändringar, styrelsens protokoll, register över kyrkböcker samt utbildning för kassörer och medlemsansvariga inom föreningarna. Det visade sig att flera av motionerna redan uppfyllts och förbundsstyrelsens förslag antogs i samtliga fall.

Ur röstlängden kan noteras att vår förening är bland de största medlemsföreningarna. 145 ombud representerade 92 föreningar och förbund. Flest medlemmar har de rikstäckande DIS och GF, och störst bland regionala föreningar är

StorStockholms Genealogiska Förening (SSGF). Minst är nybildade G-gruppen med 17 medlemmar, allt enligt röstlängden. Ombud för Värmlands Släktforskarförening var Gunnar Jonsson, Anette Carlsson, Liv Hagberg och under-tecknad. Lars-Gunnar Sander var som ovan nämnts stämmans vice ordförande.

Föredragen...

...var inte så många som vid tidigare dagar, men trots det lyckades det inte redaktören att besöka någon av dessa. Jag hörde dock något av invigningstalet, som denna gång inte hölls av någon landshövding utan av Borås kulturchef Tommy Olsson. Tyvärr drucknade delvis talet i det allmänna sorlet från utställningen. Borås kommun har insett släktforskningens betydelse som kulturföreteelse och synes ha en mycket positiv inställning. Detta visade sig också i att man ställde upp som sponsor av släktforskardagarna.

Utställningen...

...innehöll i år 52 utställare. Bland dem

Utsikt över en del av utställningsområdet. Foto Gunnar Jonsson.

Ordförandekonferensen

Årets ordförandekonferens hölls i Borås kommuns magnifika sessionssal där ett 70-tal deltagare fick bekanta sig med de ultramoderna tekniska faciliteter som en modern politisk församling håller sig med för att så effektivt som möjligt kunna svara upp mot demokratins alla spelregler.

Guno Haskå redogjorde för projektet *Kvalitet i släktforskningen*. Denna punkt var nog den stora behållningen av konferensen. Den tidigare ordföranden i Skånes Genealogiska Förbund har lett en arbetsgrupp som utrett denna angelägna fråga. Uppdraget har varit att utarbeta råd och anvisningar för att säkerställa hög kvalitet i släktforskningen. Utredningen är nästan klar och kommer att sändas ut på remiss till föreningarna. Av allt att döma är det ett synnerligen gediget arbete på 50 sidor som åstadkommit. En del röster höjdes för att man skulle ge ut en sammanfattning. Men det tror jag vore olyckligt, ty utredningen föreföll mig så välstrukturerad att den gott och väl bör kunna avnjutas i delportioner alltefter som olika frågor uppstår. Bland intressanta uppslag kan nämnas

fanns släktforskarföreningar, arkiv, antikvariat och diverse företag med produkter av släktforskningsinriktning. Utställningen är väl egentligen en mäsas eftersom så mycket handlar om försäljning av olika slag. Som vanligt deltog vi med vårt bokbord där vi sålde register och andra böcker. Förutom ombuden hjälpte Arne och Maria Berg till vid bokbordet. Resultatet av försäljningen var verkligen över förväntan. Vi fick också besök av många andra medlemmar från skilda orter. Det är ett stort nöje att gå runt bland borden och se vilket arbete som bedrivs i de olika föreningarna, att knyta kontakter och att träffa forskarbekanta som man övriga delar av året bara "träffar" via nätet.

Bland nyheter kan nämnas att CD-skivan Emigranten nu finns i en ny version. Företaget Gensline som planerar att

certifiering av kursledare och genomförandet av ett kvalitetsår 2003. Säkert kommer denna utredning att bli mycket användbar för oss släktforskare och säkert får vi nog anledning att återkomma till den.

Som nästa punkt på dagordningen diskuterades information, d v s hur man når ut till medlemmarna med framför allt inbjudan till sammankomster. Något nytt framkom väl inte i diskussionen kring denna fråga. I vår förening annonserar vi ju vårt program i VärmlandsAnor och på Internet. Vi sätter också upp en affisch i pausrummet på Arkivcentrum. Vidare brukar vi finnas med på månadsaffischen *Vad händer i Karlstad*. Styrelsen tar gärna emot nya idéer om detta från medlemmarna!

Tillgängligheten till arkiven var tredje punkten på dagordningen, med anledning av en pågående statlig arkivutredning. Uppenbarligen är inte alla arkiv lika tillgängliga som Arkivcentrum i Karlstad, varför denna diskussion verkade en smula främmande för mig. Den rådgivning som vi t ex bedriver i forskarsalen på torsdagar varje vecka tycks vara

göra tillgänglig de svenska kyrkböckerna på nätet har nu klarat av Kalmar län och planerar för att börja med Värmlands län 2002. Trots att man naturligtvis måste betala för sig så verkar det vara en bra lösning för många forskare.

Middagen...

...på lördagens kväll hölls på Militärpalatset på förutvarande regementet 115:s område. I samband med stämmomiddagen utdelades flera priser. De avgående styrelseledamöterna belönades med en forskarvecka på Släktforsknars Hus i Leksand. Årets Örnbergspristagare Bertil Grundström från Tranås hedrades med diplom och blommor, och förbundets hedersdiplom utdelades till tre förtjänta eldsjälarna inom släktforskarrörelsen: Anna-Lisa Berglund, Trollhättan, Harry Hjertquist, Alvesta och Ulla

en ganska ovanlig företeelse på andra håll. Något som efterlystes var att hela landets kyrkböcker på mikrokort borde finnas på varje landsarkiv. Förmodligen orealistiskt med tanke på att detta material sannolikt blir tillgängligt på Internet. Kalmar län finns ju redan där. Man snuddade även vid frågan hur släktforskning kommer att bedrivas i framtiden med tanke på att kyrkan inte längre svarar för folkbokföringen.

Som sista punkt behandlades frågan Vad förbundet skall göra härnäst? Nu var dagen slut och så mycket kom väl inte fram här. Några saker som nämdes var bl.a. soldatregister på CD samt att försöka samla alla dataregistrerade kyrkböcker i en gemensam databas på Internet.

Efter konferensen intogs middag på Textilmuséet. Men innan vi satte oss till bords visades muséets samlingar av gamla textilmaskiner av kunniga och mycket engagerade guider. Särskilt intressant var det att se den mekaniska vävstol som Jonas Alströmer på sin tid i delar smugglade in till Sverige.

Lars-Gunnar Sander

Sköld, Västerås.

Årets underhållning hade lokal prägel, när Maria Joelsson och Tina Gunnarsson från Lidköping sjöng visor på västgötska och Peo Stenbäcken kåserade om landskapet och dialekter. Budkavlen överlämnades till Stenåke Pettersson från Leksand som representerade kommande års arrangörer i Dalarna. Tema för detta arrangemang blir "Garpar, finnar och valloner - invandringens betydelse för Dalarna och Sverige". Tidpunkten är 24-25 augusti 2002 och lokalen blir Galaxen i Borlänge. I samband med årets stämma tilldelades Blekinge släktforskarförening och Ronneby släktforskarlag 2003, medan Jämtland och Östersund fick ta hand om 2004.

Carl-Johan Ivarsson

Anna på kammarn - en mordhistoria från Borgvik

Min farmor berättade för mig om en gammal dam i Borgvik som gick under namnet "Anna på kammarn". Hon skulle enligt sägnen någon gång i slutet på 1800-talet ha mördat sitt eget barn och fått tio års fängelse för dådet. Jag tyckte att det vore intressant att ta reda på lite fakta om detta och det har resulterat i den här historien:

Mordet

På eftermiddagen dagen före midsommarafton 1899 rör hyttarbetaren Anders Gustaf Wahl över det smala sundet från torpet Råtorp under Väckelsön för att besöka sin halvsyster Anna Olsdotter som genom fattigvårdens försorg fått disponera en liten stuga tio meter från Lilla Värmeln's östra strand och cirka trehundra meter norr om torpet Takene. Det är inte första gången han rör över till henne med mat och lite andra förnödenheter. Båtturen tar bara femton minuter över sundet.

Vid framkomsten till stugan blir han inte insläppt, Anna säger att hon är sjuk och vill vara i fred. Wahl fattar så småningom misstankar att allt inte står rätt till och beslutar sig för att "ta ut ett fönster" för att komma in. Väl inkommen i stugan ser han Anna sitta på sängkanten och under ett tunt lakan i sängen ligger hennes åttaårige son Axel Fridolf död. Anna påstår att pojken varit sjuk och dött av det men när Wahl lyfter på lakanet ser han att pojken har stora blåmärken på halsen som efter en snara. Han blir givetvis förskräckt och skickar omedelbart bud efter fjärdingsman J. A. Johansson i Norra Borgvik samt hemmansägaren Hjalmar Andersson såsom vittne. Till slut erkänner Anna att hon varit sinnesförvirrad och strypt pojken i sängen med en repstump. Orsaken skall ha varit att hon varit sinnesförvirrad i kombination med stor fattigdom och nervositet över pojkens försörjning. Anna hålls under uppsikt tills midsommarehelgen är över, sedan transporteras hon av länsmannen i Grums till häktet på

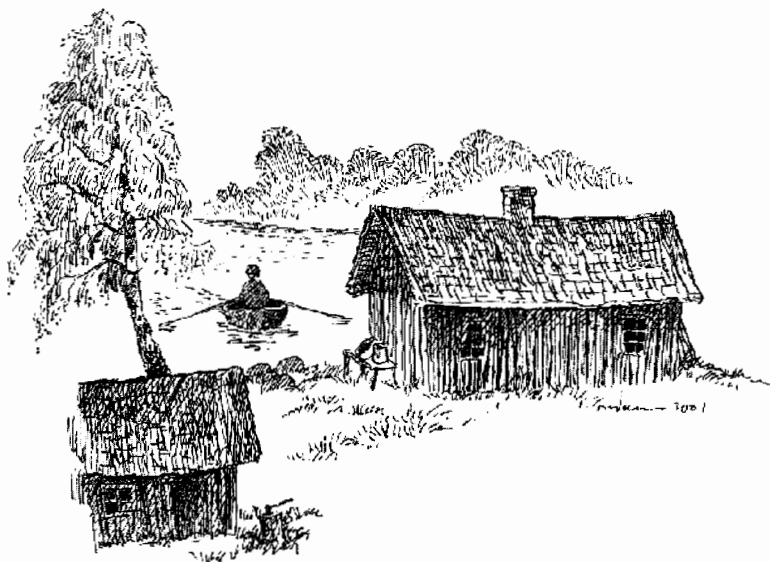
Länsfängelset i Karlstad.

Vid rannsaking inför Mellansysslets häradsrätt den 15/7 1899 berättar Anna Olsdotter att hon är född på Åsen under Borgviks bruk 1858 och dotter till nuvarande timmermannen Olof Andersson och hans hustru Maja Olsdotter. Nu bor de på Södervik och fadern har försörjt sig och sin familj genom arbete vid Borgviks bruk. Hon berättar också att hon har fem syskon varav den äldste är halvbrodern, Anders Gustaf Wahl. Hon berättar att hon har gått i skola till 13 års ålder, och efter konfirmationen 1873 tagit plats som piga på olika ställen i Borgviks, Eds, och Grums socknar. 1882 städslades hon som piga hos löjtnant G. F. Edgren på Arnäs. Tjänsten blir hon tvungen att lämna 1883 på grund av havandeskap. Hon hade blivit lovad äktenskap av en dräng på gården men han fullföljde inte löftet utan avvek senare till Norrland. Barnet föddes den 30 september 1883 och var en pojke, som för närvarande bodde hos Annas föräldrar på Södervik. Fadern har däremot då och då under pojkens uppväxt skickat pengar till

pojken försörjning. Hon har sedan på olika platser i Borgvik tjänat piga. Den 24 april 1891 föder hon den nu döde gossen Axel Fridolf och den 8 februari 1895 föder hon ytterligare ett barn, Olof Evald, som dör i kikhosta vid sju veckors ålder. Fäderna till barnen är olika drängar i socknen.

Hon berättar att hon fått fattigvårdshjälp då och då men har haft svårt att försörja sig och sin son och har försökt dryga ut kassan med strumpstickning åt folk i trakten. Hon har bott hos olika människor under de sista åren för att slutligen få disponera den lilla stugan vid sjöstranden av Lilla Värmeln i hemmanet Åsterud. Kommunen hyrde stugan åt henne av hemmansägaren Lars Larsson i Åsterud. Däremot har hon den sista tiden inte fått understöd i form av kontanta medel. Detta var enligt Anna orsaken till att hon i sin stora förtvivlan hade dödat pojken.

På eftermiddagen den 21 juni 1899 hade hennes åttaårige son Axel Fridolf varit och lekt med sina kusiner, barn till Annas halvbror Anders Gustaf Wahl på

Anders Gustaf Wahl rodde över Lilla Värmeln för att besöka sin halvsyster.
Teckning av Tore Andersson, Hammarö.

Råtorp på andra sidan sjön. På kvällen blev han rodd över sjön hem till Annas stuga av två äldre kusiner, som efter att de satt honom i land återvände till sitt hem med ekan.

Anna berättar att pojken var mycket förtjust i kaffe, så Anna hade vid hans hemkomst kokat kaffe som hon hade blandat kromsyra i med avsikt att förgifta pojken och därmed orsaka hans död. Kromsyran hade hon köpt i Borgviks brukshandel för 2 öre sistlidna vinter för att använda att lägga ut på papper på golvet i avsikt att förgifta en del av de myckna råttorna som fanns i hennes bostad. Pojken började dricka kaffet men kromsyran gjorde naturligtvis kaffet så osmakligt att han omedelbart sprang ut genom dörren och spottade ut det utan att ha svält något av det.

När pojken senare på kvällen gått till sängs och somnat beslutar Anna sig för att strypa pojken med ett rep i stället. Hon berättar att han endast gett svaga ljud ifrån sig under själva strypningen och att hon själv efteråt försökt ta sig av daga med samma repstump men misslyckats med detta. Istället lade hon sig bredvid den döde pojken i sängen och låg där vaken ända till morgonen. Hon säger att hon låst sig inne i stugan ända fram till på eftermiddagen den 23 juni då hennes halvbror kommer på besök.

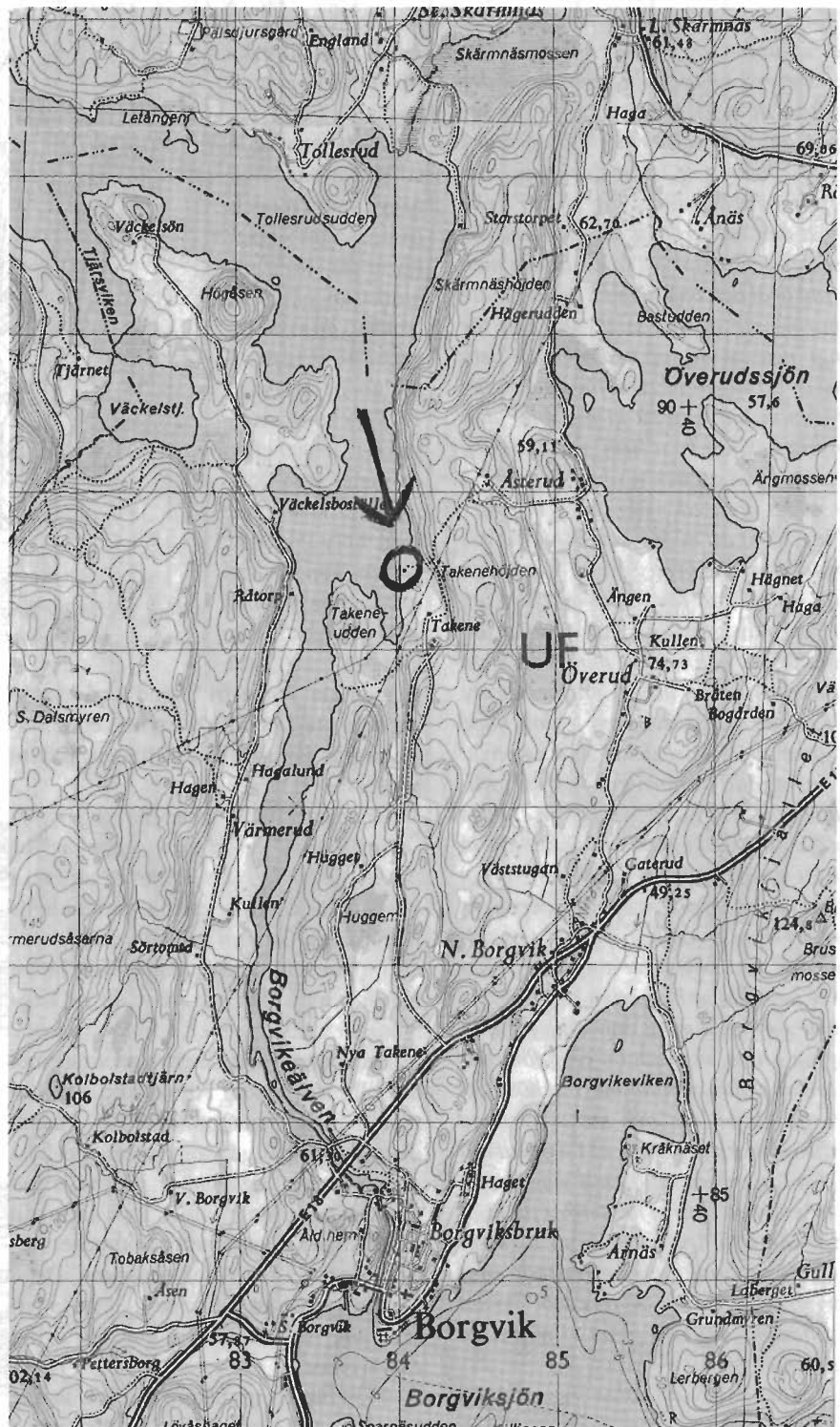
Orsaken till allt detta är enligt Anna att hon upplever sin livssituation med en sådan förtvivlan angående försörjningen av både henne och gossen att detta var den enda utvägen.

Läkarutlåtanden m.m.

Liköppningen av Axel Fridolfs kropp visar att dödsorsaken var strypningen. I kroppen fanns inga spår av kromsyran eller annat gift. Fängelseläkaren gör en psykisk undersökning av Anna och finner ej några tecken på psykisk sjukdom eller sinnesrubbing.

Domen

Mellansysslets häradsrätt dömer den 19 augusti 1899 pigan Anna Olsdotter från Åsterud i Borgviks socken till livstids straffarbete och för all framtid förlust av medborgerligt förtroende. Anna anser sig dock inte nöjd med utslaget utan får hjälp med att skriva besvärshandlingar som insänds till hovrätten den 14 september samma år. Hovrätten går dock helt på häradsrättens utslag. Hon ger sig inte

Karta som visar var Annas stuga låg.

ändå utan skriver besvärshandlingar till Kunglig Majestät den 6/11. Konungens utslag kommer den 20/2 år 1900 där det meddelas att Kungl. Maj:t ej funnit skäl att ändra hovrättens utslag eller att lämna nådeansökan. Straffet inleddes den 21/2 år 1900 och den 27 samma månad förflyttas Anna Olsdotter till länsfängelset i Mariestad och försvinner in i fängelsevärlden.

Avskedsbrevet

Brev skrivet från Anna i häktet i Karlstad till sin syster Maria på Borgviks bruk strax före avfärden till Mariestad:

Snälla Maria jag ville bedja dig af hjertat att du skall göra mig trösten att du blifver ett stöd för min lilla Karl som kommer att gå ensam att vandra så att du icke öfvergifver honom utan blif en

öm försvarare för honom han har intet stöd på jorden jag lemnar honom i dina och Herrens händer jör som jag beder dig. Bed att ingen sörger oss för jag ser mig öfvergifven och Fridolf han gråter i mitt öra hvar dag så vi ha ingen som hjälper oss. Mamma jag orkar icke sträfvä mer har arbetat dag och natt för egen del och hjälpt till åt de andra men när jag grät och bad hemma att de skulle förbarma sig öfver oss då var det för trångt men nu vill jag bedja Gud i sista stunden att ingen af eder får så besvärligt som vi har haft så ni inte blir utan som jag när jag kom hem och bad men för trångt bed att ingen sörger nu när vi äro skilda ifrån eder jag orkar inte mer jag har tänkt att någon skulle hjälpa oss men icke snälla öfvergif inte Karl utan se till honom du får lönen af Herr! en han som kan göra allt bed pastorn att han talar vid och tröstar mina anhöriga bed honom också att bli en försvarare för Karl de små saker som Fridolf hade får gunnar (1) kort delas Axels poträtt får Karl snälla pastorn gör Fridolfs jordfästning fin och snälla Mari glöm ej hans graf. jag trodde vi skulle få det bättre ju mer jag sträfvade men nu är det slud jag orkar ej mera de andra sängkläderna får Karl det är mitt jag har arbetat för alltsammans det är synd att ni ej hjälpte oss när vi behöfde ni hade rum mari

beder att alla mina anhöriga förlåter mig jag blir ej mer någon tyng för eder nu äro vi skilda och du mari behöver ej vara bösen på oss och möta oss med hårda ord mera jag har icke förtjenat allt jag fått taga emot Adjö för sista gången det är svårt att skiljas jag tenker på Emil och Dalin och Aronsson(2) att de skall få gå begabbade och bespottade utaf hvar menska för det de jort mot oss lef väl allesammans och glöm ej min Karl är du snäll

Anna

1) Gunnar = tvillingsystern Gustafvas son

2) Fattigvårdsstyrelseledamöter i Norra Borgvik

Frigivningen

Anna skötte sig mycket exemplariskt i fångelset och efter en nådeansökan till Kungl. Maj:t daterad den 26/5 1910 blir hon benådad och frigiven den 18/10 1910. Hon stannade dock kvar i fångelset i ett år i brist på hemvist och arbetade där med diverse hushållsgöromål såsom matlagning, städning, m.m.

Återkomsten

Anna kom tillbaka till Borgvik i slutet av år 1911 och fick bo i sockenstugan tillsammans med några andra medellösa. Några år senare får hon ett vindsrum i "Kyrklyckan", en av de tre smedbostäderna nedanför kyrkan. 1917 får hon ärva en summa pengar efter en syster som dött, ingen stor summa men betydelsefull för en, som aldrig haft mer än hon har stått och gått i. För kanske första gången kan Anna fritt handla på bruks-handeln utan att alltid visa upp en rekvisition från fattigvården på livets enklaste nödtröft.

Grannen, Fru E. varnade Anna: *Var försiktig! Märker de att du har pengar, tar de dem ifrån dej*, (underförstått att hon i stor utsträckning levat på kommunens fattighjälp). *Ge dem istället till din pojke C W* (som vid det här laget hade bildat familj och bodde i och arbetade vid Segmon).

Handlaren hade säkert ingenting emot det lilla netto, som Annas köp gav honom men en annan moral tog överhand; - egna framgångar är visserligen bäst men andras motgångar är inte heller att förakta; Han slog naturligtvis larm till de mäktiga i kommunen och mycket riktigt - de tog ifrån Anna pengarna. Detta gick henne djupt till sinnes - hennes påtvingade roll som inbunden enstöring förvärrades.

1934 blev Anna sämre och kunde inte klara sig själv utan ålderdomshemmet i Borgvik blev den naturliga sista hamnen. Hon avled där den 17/5 1936. Ingen gravsten har någonsin funnits på kyrkogården som visar var denna kvinna med sitt levnadsöde vilar.

Epilog

Grunddragen i denna berättelse kommer från en nu gammal man, min far som från 1930-talets pojkar i Borgvik minns "Anna på kammern", som bidrog till sin karga försörjning med att göra vispar och

Anna fick ta björkris och göra kvastar för sitt uppehälle. Teckningen är gjord av Tore Andersson, Hammarö.

små kvastar av björkris, då och då få hjälpa till i mejeriet eller t. o. m. i större sammanhang vid herrgården. Han hörde som barn den vaga berättelsen om Anna och att hon skulle ha mördat ett barn.

Halvbrodern, Anders Gustaf Wahl hade gått ur tiden 1918; slut var hans dagliga halvmilslånga vandring från torpet Kodrågen till hyttan - i ur och skur, sommar som vinter med mörker, snö och oplogade vägar. Hans hustru Kristina Wahl fick flytta "fram" till bruket där hon bereddes bostad i "Järnbostuga", tidigare en liten vilstuga för arbetare bakom de båda järnbodarna vid Borgviksälvens mynning.

Dottern Hedvig Charlotta f. 1887 hade emigrerat 1911 till USA och skickade då och då en slant till dem gamla. Posten hämtades på den tiden på brukskontoret; den som hade vägen förbi tog posten med sig åt grannarna. När Kristina Wahl någon gång fick post skickades min far att hämta den, ett uppdrag som han gärna tog för han belönades alltid med en fem- eller tioöring, utväxlad ur en dollarsedel från dottern.

Detta är en berättelse från en annan värld. . .

Peter Borg

Källor:

Borgviks, Eds, Grums kyrkoarkiv
Domböcker, domstolsprotokoll,
länsmansprotokoll,
Dokument från häktet i Karlstad,
Mariestads länsfängelse.
Muntliga källor.

Med rötter i Säfflebygden...

Vad har skidåkerskan Marie-Helene "Billan" Westin gemensamt med Ulf Lundell, Carlsson i Hemsöborna och Fröken Ur? Läger vi till Esaias Tegnér och Julia Roberts så skulle nog en och annan ha gissat svaret. Det är inte så få kändisar som på ett eller annat sätt har rottrådar i Säfflebygden.

Julia Roberts är inte bara världens högst betalda skådespelerska utan också en av de för närvarande mest omtalade och eftertraktade. Julias morfars mor hette Elin Johnson och var född på Sundstorp i By 1884 av Johan Jansson, f 1859 i Ölserud och Emma Kristina Karlsdotter, f 1858 i Lungsund. Familjen emigrerade på 1880-talet till USA. Även Julias broder Erik Roberts är en välkänd skådespelare.

En annan amerikansk skådespelare av kategorin känd säffleättling är *Melanie Griffith*. Hon har rötter i Västergötland och Dalsland, men hennes morfars farfars mor Annika Larsdotter föddes 1797 i Smärslid, Tveta.

Bland svenska skådespelare kan vi nämna *Thor Modéen*. Modern Anna Sofia Charlotta Jonsson var förvisso född i Borgvik 1864, men hennes mor Hilda Charlotta Söderborg var vid giftermålet 1863 mamsell i Högsäter, Gillberga. Vigseln med klockare Magnus Jansson stod i Gillberga kyrka. Skådespelaren *Hans Wahlgrens* farmors farfars far var Anders Jansson Mellgren, f 1764 i Mellgården, Södra Ny. Av Hans Wahlgrens och hustrun *Christina Schollins* barn är sångerskan *Pernilla Wahlgren* och skådespelaren *Linus Wahlgren*, minst lika kända som sina föräldrar.

Från Tegnér till Fritiof Andersson

Bland författarna får vi inleda med nationalskalden och biskopen *Esaias Tegnér*. Att han föddes i Kyrkerud, By, 1782 är allom bekant. Esaias Tegnér växte upp i Millesvik där fadern var kyrkoherde. Esaias Tegnér's morfar, kyrkoherde Elof Seidelius i Kila är den sammanhållande länken för flera av de

värmländska litterära storheterna. Sålunda är han bl.a. farfars morfar till författarinnan *Selma Lagerlöf* - vilken därmed också kan inräknas bland säffleättlingarna.

En annan biskop med rötterna i Säffle är *Nils Lövgren*. Han föddes 1852 i Södra Höke, Kila av hemmansägaren Erik Jansson, f 1802 i Kila och Anna Olsdotter, f 1810 i Tveta. Nils Lövgren var en föregångsman i arbetet att förena lekmanarörelsen med svenska kyrkans arbete och var initiativtagare till Svenska diakonsällskapet. Från 1900 och fram till sin död 1920 var han biskop i Västerås.

Eyvind Jonsson, nobelpristagare 1974.

Nobelpristagaren bland säffleättlingarna är *Eyvind Johnson*. Han var född 1900 i Boden. Fadern Olof Johnson var född i Bro socken 1851 och genom honom härstammar hela hans fädernesläkt från sockarna runt Säffle. Eyvind Johnson berör de Värmländska släktbanden i novellen *Sju Liv*. Från 1957 satt han i Svenska Akademien på stol nr 11 - en stol som drygt 100 år tidigare innehafts av professor *Lars Magnus Enberg*, f 1787 i Millesvik.

En annan författare är *J R Sundström*. Han var riksdagsman, men är idag kanske mest känd för böckerna om Janne Wängman. Han var född 1874 i Mølnerud, Långserud, av Jan Sundström, f 1849 i Långserud och Anna Maria Andersdotter, f 1849 i Gillberga. Som treåring flyttade han med föräldrarna till Norrland. Författaren, lappmarksdoktorn *Einar Wallquist* har band till säfflebygden genom sin far Carl Edvard som var född i Eskilsäter 1849. Han var son till komminister Olof Wallquist på Stubbe i Eskilsäter.

Innan vi lämnar det litterära planet får vi inte glömma *Carlsson på Kymmen*, d v s värmlänningen i Strindbergs *Hemsöborna* och därmed huvudpersonen i Sveriges kanske mest kända roman. Förebilderna till romanfigurerna är hämtade ur verkliga livet. Carlsson som i verkligheten alls inte hette Carlsson utan *Jonas Ericsson* var född 1837 på Stora Häggvik i Ed av ängvakten Eric Jansson och Ingrid Svensdotter. Modern var född 1807 i Sunsa, By, och dotter till soldaten Sven Samuelsson Sundberg och Margareta Jonsdotter.

En minst lika välkänd litterär personlighet är Evert Taubes så omskrivna *Fritiof Andersson*, han som var både sjöman och cowboy, musiker och artist. Förebilden lär vara *Anders Fritiof Andersson* som föddes i Sillingeby, Långserud 1879. Han blev senare under namnet Anders Fritiof känd skådespelare och teaterdirektör i Malmö och har även medverkat i ett stort antal filmer. Anders Fritiofs föräldrar var Johannes Andersson, f 1839 i Långserud och Charlotta Olsdotter, f 1837 i Åmål.

På det musikaliska planet

Tonsättaren och hovkapellmästaren *Adolf Wiklund* föddes i Långserud 1879 som son till läraren P J Wiklund och Kristina Lindberg. Violinisten Lars Johan Zetterquist föddes 1860 i Tösse, men

kom i unga år med föräldrarna till Tveta. Efter studier i Paris återkom han till Sverige, fick anställning i hovkapellet och var 1886-1914 dess konsertmästare. Han betraktas som en av sin tids främsta violinister. Senare blev han lärare vid Folkliga musikskolan i Arvika.

Bland de mer nutida musikerna fastnar vi för författaren, rocksångaren, gitarristen och låtskrivaren *Ulf Lundell*, aktuell mottagare av Piraten-priset och genom sin *Öppna Landskap* närmast en nationalskald, som har djupa rötter i bl.a. Kila och Botilsäter. Ulf Lundells mormors far Johan Olsson var född i Sätterskog, Kila 1856. Han var i sin tur son till bonden Olof Bengtsson, f 1803 i Kila och Ingrid Maria Nilsdotter, f 1819 i Huggenäs. Ulf Lundell redogör för sina släktband i romanen *En varg söker sin flock*.

Sångaren, låtskrivaren och gitarristen *Ola Magnell* har rötter i säffletrakten genom sin mormors morfars far Anders Andersson och hans hustru Stina Andersdotter, vilka båda var födda i Tveta, 1774 respektive 1782. Nyligen bortgångne författaren *Göran Tunström* hade en hel del rötter på Dal, men Tunströms mormors mormors mormor Britta Segolsdotter var faktiskt född i Svanskog i Säffle kommun. Hon var född 1762 och dotter till Segol Hansson, f 1729 i Svanskog och hans hustru Ingrid Nilsdotter, f 1727 i Svanskog.

För att spinna vidare på det konstnärliga planet kan vi nämna målaren *Olof Sager-Nelson* som föddes i By 1868 som son till arrendatorn till Nolby Malcolm Nelson och Emma Mathilda Sager. Olof Sager-Nelson blev bara 28 år, men har ändå genom sitt högst egenartade och symbolistiska måleri skrivit in sig i konsthistorien. En av 1900-talets främsta keramiska formgivare är *Karin Björqvist*. Hon inledde sin bana vid Gustavsberg redan 1950 och har varit verksam in i vår tid. Hon har formgivit ett stort antal serviser och på senare år bl.a. Nobelservisen som årligen används vid Nobelmiddagen. Karin Björqvist föddes i Säffle 1927 av cykelhandlare Johan Fabian Björqvist och Maria Persson.

TV-hallåor och statsministerfruar

Bland TV-bekanta ansikten kan vi först nämna regissören, TV-producenten och programledaren *Karin Falck* som är född i Säffle av fondchef Runo Edström och

Gudrun Schyman. Foto: Riksdagen.

Margareta Wistrand. Modern var född i Säffle där morfadern Herman Wistrand var häradshövding. Vi nämnde i inledningen Fröken Ur och avser då den nya urfröken som heter *Johanna Östlund* och även är en välkänd programpresentatör i TV. Ännu mer välkänd programpresentatör och redaktör är kanske hennes mor *Alicia Lundberg*. Deras koppling till säfflebygden går via Alicias farfar direktör Ragvald Lignell som föddes i Kila 1851 av socknens legendariske prost Anders Lignell, f 1787 i Edsleskog, och Regina Maria Poignant, f 1815 i Långserud.

En nästan lika välkänd radoröst som Fröken Ur är *Anders Eriksson* - sedan flera år Sveriges Radios utrikeskorrespondent på olika platser. Hans far John Bertil Eriksson är född i Säffle och har genom såväl fadern trädgårdsmästare John Eriksson och modern Ester Stridsberg djupa förgreningar i Säffle med omnejd.

TV-aktuell nästan varje år är regissören och dokumentärfilmaren *Stefan Jarl*. Sedan genombrottet 1968 med "Dom kallar oss mods" har han skördat stora framgångar och brukar ibland betraktas som vår främste regissör näst Ingmar Bergman. Stefan Jarls mor Margit Olsson var född i Säffle 1910 som dotter till murarmästare David Olsson, f 1879 i By, och Anna Maja Jansson, f 1876 i Laxarby. Fadern Håkan Jarl var under en del år konditor i Säffle.

Journalisten och TV-profilen *Jan Danielsson*, känd från TV:s *Mitt i naturen* har rötter i Tveta genom sin moder Elsa. Hon var född i Humletan, Tveta, 1901 och dotter till hemmansägare Peter Nilsson, f 1856 i Fröskog, och Augusta

Andersdotter, f 1861 i Ölserud. Familjen har fortfarande kvar släktgården i Humletan. På senare år har vi ofta sett Malmö-TV:s *Jerker Erikson* som bl.a. figurerat tillsammans med Harald Treutiger. Jerker sommarbor i Värmlands Nysäter där han övertagit farfaderns fastighet. Farfar hette Torsten Eriksson var född 1877 i Gillberga och bl.a. huvudman i Gillberga Pastorats Sparbank. Farmodern Signe Elvira Danielsson var född 1882 i Långserud.

I Aktuells A-ekonomi har vi tidigare ofta mött uppläsaren *Tobias Lennér* vars mormor Gunvor Igel, f 1903 i Säffle, växte upp på Billerudsgatan och var dotter till August och Augusta Igel vilka båda hade djupa rötter i Tveta. Gunvor Igels närmaste grannar var köpmansfamiljen Björlin. Dottern Elin Björlin, f 1886 i Åmål, blev gift med advokat Thorsten Mossberg och mor till förste bibliotekarien vid Riksdagsbiblioteket *Gunnel Bohman*. Gunnel Bohman var i sin tur maka till moderatledaren Gösta Bohman och svärmor till statsminister Carl Bildt.

När vi är inne på det politiska fältet och statsministerhustrun *Mia Bildt* kan vi även nämna nuvarande statsministerfrun *Annika Persson* vars mor Gully Linnéa var född i Säffle 1923 och dotter till Karl Magnusson, f 1882 i Frykerud och Anna Andersson, f 1883 i Filipstad.

Vänsterpartiets ledare *Gudrun Schyman* har genom sin farfars far Johan Fredrik Schyman djupa rötter på Värmlandsnäs. Johan Fredrik var född 1860 i Ölserud, och hans hustru Maria Charlotta Eriksdotter 1859 i Södra Ny. En välkänd partikamrat till Gudrun Schyman var riksdagsmannen och socialläkaren *John Takman* som föddes i Säffle 1912 som son till stenhuggare Johan Takman, f 1873 i Kila, och Anna Theresia Andersdotter, f 1884 i Kila. Han var under många år en flitig debattör och har även gjort sig känd som zigenarnas beskyddare.

John Takmans tremänning *Marian Quissell* är gift med dr *Gene Amdahl*, f 1922 i South Dakota, USA. Amdahl har betecknats som världens främste datorkonstruktör och tidningen Sunday Times placerade honom häromåret på sin lista över 1900-talets 1000 mest betydelsefulla personer. Gene Amdahls farmor Sofia Eriksson var född i Ölserud, Kila 1857. Från USA och storföretaget Amdahl Corporation tar vi klivet över

till Sverige och Ericsson. L M Ericssons grundare, *Lars Magnus Ericsson* föddes 1804 i Värmskog. Hans mormors mor Karin Jansdotter var född i Gillberga 1734.

Världsmästare i orientering och på skidor...

Den på sin tid så populära cyklisten *Sven "Svängis" Johansson* föddes i Spånga 1914. Hans mor Lovisa Andersdotter var född i Krokstad, By 1875. Hennes föräldrar var födda i Ölserud respektive Botilsäter. En som inte bara hade rötterna i Säffle, utan även var född där, var fotbollsspelaren, Sveriges främste högerytter genom tiderna *Arne Nyberg*. Han föddes i Säffle 1913 som son till slaktare Hugo Nyberg och dennes maka Elin Maria Nilsson. Mer nutida är landslagsmannen och årets fotbollsspelare 1984 *Sven "Dala" Dahlqvist* vars mor Annie var född i Bro 1915 och dotter till hemmansägare A P Mattsson, f 1862 i Bro och Karolina Pettersdotter, f 1870 i Kila.

Världens genom tiderna bästa damorienterare, världsmästarinnan *Annichen Kringstad* är inte bara uppvuxen i Säffle. Hon är visserligen född i Norge, men på modernet stammar hon från Bro socken och Olof Petter Persson Hasselbakke, f 1835 i Bro, som i mitten av 1800-talet utvandrade från Hasslebacka i Bro till Norge.

Inom skidsporten finner vi syskonen *Marie-Helene (Billan)* och *Håkan Westin*. "Billan" blev världsmästare 1987 och lillebror Håkan vann Vasaloppet 1993 och 1996. Syskonen Westins mormors farfars mor hette Sara Lisa Nilsson och var född 1813 i Långserud. Hon var i sin tur dotter till soldat Nils Nilsson Esbjörman. Dubbel Vasaloppsvinnare 1970 och 1972 är *Lars-Arne Bölling*. Hans farfar Karl Einar Hjalmar Bölling föddes i Säffle 1882 av inspektör Jakob Bölling och Hilda Maria Ekenberg. Familjen Bölling är känd även genom Lars-Arne Böllings far Arne Bölling som blev tvåa i Vasaloppet 1943 och farbrodern Stig Bölling, under många år rekordhållare med sina 49 Vasalopp. Inom utförsåkingen är *Anja Persson* ett av våra senaste tillskott. Hon blev världsmästare i slalom 2001. Som sig bör är hon född i Tärnaby, men hennes morfars farfars far Thomas Eriksson var född 1831 i Gillberga och hans hustru Britta Kristina Brandt 1825 i Huggenäs.

Arkiv- och Forskarkväll

Tid	Tisdag 12 februari 2002 kl 19.30
Plats	Kristinehamns bibliotek
Arrangörer	Värmlandsarkiv Folkkrörelsernas arkiv för Värmland Emigrantregistret Karlstads Universitet Lokalhistoriska föreningen i Värmland Värmlands Hembygdsförbund Värmlands Släktforskarförening
Program	En presentation av de samlade resurserna som finns på Arkivcentrum i Karlstad och de utomordentliga möjligheterna att forska om Värmland. Arrangörerna kommer att berätta om sina respektive verksamheter och informera i frågor som gäller forskning och arkiv samt meddela nyheter på området. Forskarföreningarna visar vad de kan erbjuda i form av service och information. Tillfälle till frågor och erfarenhetsutbyte efter presentationerna.
	Informations- och bokbord
	Välkomna!

... och en olympisk guldmedaljör

En olympisk guldmedaljör har vi också bland säffleättlingarna. *Johan Viktor Edman*, f 1875 i Långserud av fältnusikanten Olof Petter Edman, f 1836 i Kila och Lovisa Persdotter, f 1837 i Kila, är väl knappast någon kändis men ändå en olympisk guldmedaljör. J V Edman ingick i Sveriges dragkampslag som i OS 1912 besegrade Storbritanniens tidigare obesegrade lag.

En annan person som varit aktuell på senare år är nuvarande riksantikvarien *Erik Wegraeus*. Han är född i Stavnäs, men hans morfar Frans Edström var född 1866 i Gillberga, av spiksmeden Carl Edström, f 1833 i Glava och Anna Nilsson, f 1835 i Emilsdal, Gillberga.

Går vi sedan in på de adliga släkter som under generationer hade sitt fäste på Värmlandsnäs och socknarna däromkring så kan vi finna en mängd välkända personer med rötter i Säffle. En är författarinnan *Harriet Löwenhjelm*. Mest känd är hon kanske idag genom den tonsatta dikten *Beatrice Aurore*. Hennes farfars far lagmannen Gustaf Adolf Löwenhielm var född 1745 på Ströms sä-

teri i Kila och familjen hade dessförinnan i flera generationer varit bosatt i Kila och Gillberga.

Född i Huggenäs 1793 var brukspatron *Sven Renström*. Föräldrarna var inspektör Anders Renström och Lisa Rudberg. Sven Renström var vid sin död 1869 en av Sveriges rikaste och donerade en stor summa till Göteborgs stad. Resultatet av detta blev bl.a. Renströmska sjukhuset och Renströmska badhuset. Vidare har han blivit hyllad med både gata, plats och park i Göteborg. Sven Renström har blivit omskriven av Peter Funke i *VärmlandsAnor* 1998:3.

Ja, det var en hel del känt folk som hade rötterna i Säffle kommun. Och ändå kan vi vara säkra på att listan kunde gjort långt mycket längre.

Claes Åkerblom, Säffle

Fotnot: Den som träffat på ytterligare kändisättlingar från Säffle kommun får gärna höra av sig till *VärmlandsAnor*.

Romp-Stava

Under torpinventeringen i Huggenäs fick vi ta del av ett antal gamla berättelser. Ett flertal av dessa skrevs av Gustaf Ljungmo. Han föddes 1888 som son till skräddaren Olof Rudqvist på torpet Lundby under hemmanet Gösta. Han bosatte sig sedermera i Hammenhög, där följande berättelse nedskrevs ca 1928. Den publicerades i Simrishamnsposten den 22/9 1928. Torpet i berättelsen hette Kistdalen, eller kort och gott "Rompen" efter den sista torparen. Torpet uppfördes 1832 på Göstakrogs mark, och revs ca 1903.

Gunnar Jonsson

Inte långt från mitt barndomshem låg Romp-Stavas gamla, grå, halvförfallna stuga. Stava var änka. Hennes rygg var böjd, och i ansiktet hade åren och för länge sedan slocknade passioner rastat ett streckmönster av sällsamt fantastiskt utseende. Hon kunde se tillbaka på en levnad, längre och händelserikare, kanske också slitsammare än som brukar falla på vanliga dödligas lott. Det där händelserika skedet i hennes liv tillhörde ju ungdomen förstås, men det hade bevarats av traditionen, och otaliga voro de äventyr, som de gamla kunde berätta från "vackra Stavas" mer än glada ungdom. Men det där hör inte hit. Alltnog vid begynnade avblomstring hade hon gift sig med gamle Rompen, becksömskomakare till yrket. Stugan var hans, och denna var allt jämte namnet Stava ärvde vid Rompens, inte utan en viss längtan, motsedda bortgång.

I sitt nyvordna änkestånd sökte hon till en början sin utkomst genom en liten, rätt så lönande krogrörelse, men hon slutade om några år. Företaget hade sina risker: länsman kom otroligt ofta, och resorna till häktet i Karlstad med därtill hörande, för varje gång allt längre, inomhusvistelse tärde på krafterna. I stället tog hon sig för att gå omkring i stugorna och hjälpa till med litet av varje. Hon blev outhärdlig. Skulle en sö klippas, nog fick Rompa, som hon för

korthetens skull kallades, göra det, och behövde de slakta en kalv någonstans, måste hon dit och röra blogen. Och var det någon bondpojke, som ville ha en diskret hälsning befordrad till föremålet för hans hjärtas låga, så ombesörjde Stava det alltid mot något litet kontanter till kaffe och socker. En passion hade Stava nämligen kvar, och det var kaffe. Kaffet först och kaffe sist skulle hon undfågnas med, när hon gjorde visit, och det var inte lönt att spara på bönorna, ty Stava kunde säga ifrån, så att det hördes. Betalningen för gjorda tjänster uppbars ofta i form av ett stycke kaksocker och en strut kaffe. Med allt annat var hon snål, men inte med kaffet. Sådan var hon. Aktningsvärd och hederlig på sitt sätt och gick inte i vägen för någon.

Mitt första bestående minne av Romp-Stava bevarar jag från min tidigare barndom, då jag med illa dold förvåning något blandad med skadeglädje åsåg hur Stava matade min gallhojtande yngre bror med filbunke, som hon först tuggade med sin enda återstående tand. Hon skulle se till oss barn, medan far och mor voro i kyrkan.

En gång, något år senare, hade jag av min mor skickats över skogen till Stavas stuga med en spann mjölk. Gumman vart rörd vid tanken på de kaffeorgier, hon skulle kunna fira tack vare den goda grädden, och beslöt att visa sig generös tillbaka. Jag tycker mig ännu se, huru hon med sina skrumpna, lindrigt manicurerade fingrar knäppte upp det flottiga livet och långt inne från den hopfallna barmen halade fram ett stycke kaksocker av obestämd färg. Hon bröt en bit och innan jag hann mucka, hade hon stoppat den i munnen på mig. Jag hade länge efteråt aversion för socker. Särskilt för kaksocker.

Jag hade blivit ytterligare några år äldre, när jag kom att vara med om att spela gumman ett fult spratt. Det var en lördagseftermiddag i slakttiden på hösten, just i skymningen, när min bästa vän då för tiden, Per i Oppstuva, kom farande

som en raket till vedbacken, där jag stod, och hojtade:

-Skynda dej! Vi ska till Romp-Stava och meta korv.

Fast Pers tal föreföll mig ungefär lika svårförståeligt som latin för en medelmåttigt begåvad gris, var jag genast med på galoppen, och vi satte av i språngmarsch. Under vägen hann Per berätta att Stava haft en stor grann fläskkorv med sig hem från nämndemannens julslakt och att han listat ut att hon just nu ämnade gå i författning om att koka den.

-Vi ska smaka på korven, vi med, sade Per. -Vi halar opp'en genom skorstenen.

Stavas stuga var mycket låg, varför det inte mötte några svårigheter att praktisera sig upp på taket. En bit ovanför detta, höjde sig en efantligt vid skorsten. När vi om en stund andfådda och med bultande hjärtan stodo däruppe, hade vi genom skorstenen utsikt inte bara över den öppna spiseln inunder, utan också över en god del av stugan. Fler rum fanns inte.

Gumman satt vid fönstret och stavade högt ur en postilla. På spiselhällen stod en gryta utan lock och puttrade. Det steg en skön doft av fläskkorv genom skorstenen. Pers näsborrar vidgades.

-Nu börja vi - viskade han och drog upp en lång tåt ur byxfickan. I ena ändan var en krokig spik fastsurrad. Denna sänktes försiktigt ned i korvgrytan. Per lirkade och lirkade.

- Napp! Nu hala vi - grymtade han. Tåten spändes. Emellertid hade gumman avbrutit läsningen och kastade ett öga bortåt spiseln till just lagom för att få se korven göra en himmelsfärd upp mot spiselvalvet. Då blev det liv!

-Jesses, korven! Jäkel anåda! - tjöt Stava och stod med ett hopp mitt på golvet. Just då olyckade det sig för Per. Taket var gammalt och ruttet, och just som Per med en kraftansträngning skulle hala korven på det förra, sjönk han ner med ena benet ända till knäet. Vid knycken rök reven av på mitten, och korven, spiken och snörstumpen daskade tillbaka

Ordföranden har ordet

Så har vi då lagt ännu en riksstämma med släktforskardagar till handlingarna. Som läsaren kanske minns så erbjöd sig vår förening att anordna en bussresa till Borås. Tyvärr var det bara fyra medlemmar som anmälde sig varför det hela måste avblåsas. Varför var intresset så dåligt undrar man? Kanske någon vill höra av sig med synpunkter? Nästa år blir det Borlänge. Då kommer nog styrelsen att ordna en bussresa endast om det finns en kraftigt uttalad önskan om en sådan från medlemskåren.

Vi får många frågor från släktforskare inte bara i Värmland utan från hela övriga landet, Norge och USA. Det är brev, telefonsamtal och e-mail som duggar in i en jämn ström. Stundom får man en bestämd känsla av att ett ämne, en ort eller en person som efterfrågas faktiskt har nämnts någon gång i VärmlandsAnor. Men vilken årgång och i vilket nummer? Det är alldeles uppenbart att vi behöver ett personregister. Ett sådant är ju inte enbart till nytta för redaktören och styrelsen. Det måste ju även vara av intresse för många släktforskare. Som jämförelse kan nämnas att GF nu kom-

mit ut med ett register på CD för Släkt och Hävd. Och Släktforskarförbundet håller på med en motsvarande sak för Släkthistoriskt Forum. I föregående nummer av VärmlandsAnor efterlyste vi medlemmar som är villiga att hjälpa till med att ta fram ett personregister för vår tidning. Några har anmält sig men vi behöver fler.

Inte alla känner till de utomordentliga möjligheterna som finns då det gäller att forska om Värmland. Arkivcentrum, d.v.s. Värmlandsarkiv, Emigrantregistret och Folkrorelsearkivet, kommer därför att under de närmaste åren framöver gå ut och marknadsföra sig i länets samtliga kommuner. Tillsammans med arkiven kommer samtidigt även Värmlands Släktforskarförening, Lokalhistoriska föreningen, Värmlands Hembygdsförbund och Karlstads Universitet att presentera sig och visa vad de kan erbjuda i form av service och information. Tanken är att besöka två kommuner "per termin". Den första träffen av detta slag har redan ägt rum och den ägde rum på biblioteket i Forshaga. Intresset visade sig vara glädjande stort. En

hel del släkt- och hembygdsforskare samt lokalhistoriskt intresserade mötte upp för att lyssna till vad vi har att erbjuda samt ställa frågor. När denna tidning når sina läsare skall nästa träff i Grums ha ägt rum. Under våren är Kristinehamn och Torsby inplanerade.

Lördagen den 20 oktober firade Norsk Slektshistorisk Forening sitt 75-årsjubileum. Jag hade äran att tillsammans med förbundsordföranden Ted Rosvall få representera Sveriges Släktforskarförbund vid jubileumsmiddagen som hölls på den anrika Gamle Logen, granne till Akershus fästning. I samband därmed tog jag naturligtvis tillfället i akt att göra reklam för vår förening. Just nu har vi cirka tusen medlemmar i vår förening varav ett 50-tal normmän. Vid kaffet efter middagen fick jag kontakt med ett antal gäster som var intresserade av vår förenings verksamhet, så förhoppningsvis kanske jag värvade ytterligare några medlemmar.

Lars-Gunnar Sander

ner i grytan, så att det heta korvspadet stod som en kaskad halvvägs till motsatta väggen.

Vad som sedan hände, vet inte jag, ty vid denna händelsernas oväntade utveckling tog jag till flykten och stannade inte, förrän jag åter stod på min fars vedbacke. Per såg jag inte röken av på flera dar, och när vi träffades, fanns det något visst i hans blick, som förbjöd mig att fråga, hur korven smakade.

Frampå våren kördes Romp-Stava till kyrkogården. Stugan blev riven, och nu minner endast några stenar från spiseln om stället, där den en gång stått.

Vila i frid i Din glömda grav, gamla Stava, och tack ska Du ha för kaksocket i alla fall. -

Gustaf Ljungmo

Några rader från redaktören

Detta nummer av VärmlandsAnor är det tredje som jag redigerar. Uppdraget är stimulerande och oftast mycket roligt, även om det tar en hel del tid och kraft. Jag vet att tidningen har en stor läsekrets, och att många av dessa läser tidningen synnerligen noggrant.

Det har varit mycket intressant att få ta del av kommentarer rörande tidningens innehåll och inriktning. Men jag skulle gärna vilja att många fler hörde av sig. Hur man når mig står att finna på sidan 2. Ett kontinuerligt tillflöde av material, artiklar och tips för bevakning är viktigt för att hålla tidningen på en stabil nivå. Så tveka inte att skicka in ditt material!

Något ni inte fick läsa om i detta num-

mer var Swedish Genealogy Tour 2001, dvs Sveriges Släktforskarförbunds turné till USA, som skulle starta den 11 september. Jag var en av 12 deltagare i turnén, men tyvärr tog resan slut i Paris. Vi hade stigit ombord på planet som skulle föra oss över Atlanten, när vi fick besked om att något inträffat i New York och att flighten var inställd! När vi fick klart för oss vad som hänt så var det självklart att avbryta allt och resa hem.

Kanske kan vi genomföra något liknande projekt under 2002. Besked kommer i nästa VärmlandsAnor. Till dess, så ber jag och styrelsen att få önska alla medlemmar och läsare en God jul och ett Gott Nytt släktforskarår 2002.

Carl-Johan Ivarsson

Jon på Berget och släkten Bergman

En av mina "förmödrar", Christina Plenningsköld, var i sitt 2:a äktenskap gift med Peter Gyllenspetz från Gylleby. Många intressanta personer finns att läsa om i deras historia. Nu ville jag se närmare på brukspatron Johan Bergmans släkt. Johan var gift på Västsjö i Övre Ullerud med Christina och Peters dottersons dotter Gunilla Herwegh. Västsjö var den sätesgård, som Christinas far, Matthias Plenningsköld, köpte, då han adlades år 1646.

I Anders Edestams Karlstads stifts herdaminne kan man följa Johans släkt ned till åldermannen för smederna och brobyggarna i Karlstad Bengt Månsson och hans 2:dra hustru. De var Johans farfars föräldrar. Men ur ett dokument om Bergmansläkten i Anders Lignells samling, som tillhör Kristinehamns läroverksbiblioteks handskriftssamling, och som finns på Värmlandsarkiv, finns namn även på Bengt Månssons far och farfar. Tänk er Tingvalla (Karlstad) på 1500-talet! Här kommer dokumentet i bokstavstrogen avskrift.

Jon Månsson född år 1513 i Tormstad, flyttade till staden, bygde väderquarnen på berget, som sedan kallades quarnberget, och Han Jon på berget. Der nu salttorget är och hela nedre dalen af staden var då stark furuskog, der Jon och flere tog sig hustimmer. Den långa Gatan som nu kallas dikesgatan var då beväxt med alskog och så sumpig, att man hade svårt komma fram. Då var ock öfvra armen af Clara Elf ej större än en bäck, att man kunde hoppa däröfver.

Jon dödde 100 år gammal 1613 och hade flere Barn. Måns Jonsson f 1550, det år (samma) som konung Carl IX, bodde på Quarnberget på fars gård, var smed och byggmästare, blef af Hertig Carl förordnad brobyggare 1583 och 1584. Tog namnet Bergman af quarnberget.

Bengt Månsson Bergman f 1596 bodde i samma gård som far och farfar, var smed och ålderman för smederna

samt brobyggare, för vilket sednare han hade några tunnor kronotionde i årlig lön, var 3 gr gift. 1 m N N. 2 m N Dyneet af Denis, af släkten Chenon. 3 m Helena Eriksdtr

af första giftet Erik Bergman sedan Carlhoff sekreterare i Banquen. Göran Bergman studerade och dödde utan syssla.

af andra giftet Erik Bergman Borgare i Carlstad g m en af gamla släkten Dufva i staden. Johan Bergman f 1668 Cappelän i Carlstad d 1705 vid midsommar g. m. Margareta Nilsdtr Hesselgren som sedan blef gift med Lars Sörström.

af 3:dje giftet Jonas Bergman f 1670 Brobyggare och Kämnnär i Carlstad g. m. Lisa Carlberg d barnlös 1730. Brita Bergman g 1 med Semskmakare Lars Blomberg 2:a m. Semskmakaren Carl Wahlberg. Olof Bergman Rådman och Casseur i Cristinehamn g m Stina Arenberg d barnlös 1737

Capellan Johan Bergmans barn Margareta Bergman dödde i barndomen Maria Bergman f 1703 g 1723 m Nils Adler semskmakare bodde i Åmål som d 1733 hade 3 barn 2 g m Fogdeskrifvaren

Michel Kellman. Johan Johansson Bergman, med dessa 3 namnen döpt f 1705 18 Dec. Ärtmarks stom utnämns (konsistorieamanuens) 1733 g s. å. m Christina Maria Fernlöf. Barn

Jonas Bergman f 1734 drunknade under isen 1758 Fergelanda elf. Margareta f 1736 d 1737

Erik Bergman f 1738 Johan Bergman f 1741 Nils Bergman f 1743 Lisa Bergman f 1745 Greta Bergman f 1747 d samma år Bengt Bergman f 1748 d samma år Bengt Bergman f 1749

Maria Bergman f 1752.

"Kvarnbergets" läge

Var låg då berget, som Jon byggde sin väderkvarn på? I Karlstads stads historia del I nämner C E Nygren inget om kvarnar i Tingvalla under 1500-talet. Däremot att Alsters och Grossbols

(Grava sn) kvarnar byggdes under hertig Carls tid.

Mats Ronge förlägger platsen för Jons kvarn till Galgberget, där nu Ölmegatan går. Men Ronge skriver också att: "likväl fanns det ett 'Kvarnberget' även vid denna tid. Så hette nämligen berget vid nuvarande varmbadhuset där långt tidigare en kvarn - kanske den första på Tingvallaön - tjänade sitt matnyttiga ändamål". Varmbadhuset är förstås vad som idag oftast kallas Gamla Badhuset. Där vill jag ha Jons kvarn placerad och hänvisar till dokumentet om Jon och hans släkt. Där står att han flyttade till staden. Jon skulle enligt Ronge ha flyttat från Tormestad öster om "staden" och sen lika långt åt sydväst till Galgberget. Detta berg fick inte namnet Kvarnberget förrän i senare delen av 1800-talet. Märkligt är också, att Jon skulle ha fällt timmer till sin stuga ända nere vid Salttorget (nuvarande Residenstorget). Ronge skriver också, att "ännu på 1700-talet var bebyggelsen på det vackert skogsklädda Galgberget högst obetydlig". Ett sakfel har dock Ronge, då han skriver om Jons glädje över att hans son blivit komminister i Karlstad. Jon dog år 1613 och kapellanen Johannes Bergman, hans sonsons son, föddes år 1668. Om "den av alskog beväxta våtmarken och öster därom Öfvra armen av Clara elv" skriver Nygren: "Dåvarande Ö. Torggatan låg betydligt längre österut och utgjordes ännu vid denna tid (1646) av det stora dike, som skilde staden från Herrgården, och som var ett rudiment av en tidigare älvgrän, som snart igenslammat".

Vad hände med dessa två kvarnar? Väderkvarnen på Kvarnberget i Tingvalla kanske brann ned vid den stora branden år 1616, då 200 personer i staden blev hemlösa. Kvarnen på Galgberget, byggd år 1585, kanske revs, därför att den tog arbete och förtjänst från odalkvarnen i Alster. Inte förrän år 1793 fick Karlstad den väderkvarn, som efter byggmästaren och ägaren kallades "Hybelejens" kvarn.

Brobyggaren Måns

Något kvarnbygge är inte längre aktuellt för Jon och hans släkt. Om sonen Måns Jonsson, som enligt dokumentet tog namnet Bergman, får vi i detta även veta, att han förordnats till brobyggare år 1583 och 1584 av hertig Karl. Nygren nämner ingen brobyggare då, men skriver: *"Den västra bron var på 1580-talet tydligen ej gammal, utan hade antagligen förbindelsen med Tingvallaön skett förmedels färja och båtar. När den nu kom till, synes detta ha skett under noggrann uppsikt och med synnerligen gott timmermaterial, emedan ingen reparation av bron finnes omnämnd förrän i 1651 års handlingar"*.

Den 22 aug. 1648 beviljar drottning Kristina en gammal ryttare Erich E Meenlös på grund av lång och flitig tjänst 12 tr spannmål årligen på livstid. I en odaterad uppgift uppgives, att Meenlös byggt fem broar: Karlstads gamla bro, Karlstads nya bro, Stakesundsbron mellan Bro och Eds socknar, Gruvösundsbron i Grums härad och Gillberga bro.

I Gyllenii diarium 19/2 1663 finns en anteckning om en fullständig ombyggnad av "nija" bron.

Nygren: *"På kort tid blev östra bron återuppbyggd och sedan följde år av reparationer: 1671, 1672, 1673 och 1675, då borgmästaren gav rådman Nils Månsson tillstånd att taga Nils Jönssons timmer vid Sandbäcken att förfärdiga bron, med villkor att han skaffar lika gott igen"*.

Johannes Bergman

Måns Jonssons son Bengt Månsson Bergman (född 1596) blev gift med en till namnet okänd dotter till Påke Harnesstryckare alias Påke Giliusson, stamfar för släkten Chenon.¹⁾ I detta äktenskap föddes år 1668 Johannes Bergman.

Johannes Benedicti Bergman studerade först vid Karlstads skola, så följde studier i Uppsala 1688, i Dorpat 1690 och åter i Uppsala fil mag 1699, prästvigd 1700, pastorsadjunkt i Steneby. År 1702 är han komminister i Karlstad. Ett brev från honom till landshövdingen, skrivet 1703, ger oss bilden av familjens bostadssituation. Om kaplansgården skriver han, "att ingen människa sig i den gården bärga eller skyla kan, ty de husen äro alldeles förfallna, inget eget hus eller gård haver jag i staden att lita uppå såsom mina 3 antecessorer, dem jag

alla minnes, haft hava, så att på mer än 30 år ingen kaplan bott eller kunnat bo, utan klockaren i stor eländighet sin tid framlevt".

Sin hustru Margareta (född 4/11 1682) fann Johannes i Steneby. Hon var dotter till kyrkoherden där Nicolaus Hesselgren och hans hustru Catharina Forsæa. Var kan då komminister Bergman fått en bostad till sig och sin familj? Kaplansgården på Hammarögatan, där han ej ville bo, var det gamla kyrkoherdehuset, som flyttats dit år 1655.

Jonas Bergman, Johannes yngre halvbror var gift med Lisa Carlberg, dotter till borgmästaren Daniel Carlberg och Britta Gustafsdotter Carlholm. I Karlstads första brandregemente förekommer Jonas enligt Nygren: *"Om til Eldens dempande behöfwes at rifva någre huus, så skole thesse effterfölliande, när wädeld händer framkomma, med goda yxor och handspikar, nemb:n Olof Swensson, Swen Siggesson, Oluf Joensson, Nils Snickare, Anders Hall, Swen Börjesson, Johan Olsson Snickare, Lars Bengtsson, Lars Persson Stadstienare, Börje Olsson Båtekarl, Per Olsson den äldre, Anders Bergbrytare, Nils Larsson Påttmakare, Erich Dahlgren, Erich Böngren, unge Erich Björnsson, Anders Skomakare, unge Anders Fint, garfware Erich Persson, och förutom thesse samtel:n Magistratens och thess Enckiors drängar, och på thet thesse, både må wetta sin skyldighet här uti bestå, som och att dhe owägerligen med thenna redskap och ingen annan till elden framkomma; så blir Mäster Jonas Bergman förordnad icke allenast them 3 å 4 gånger om året at påminna, uthan och wid wädhelds händande draga then skyndsamma försorg, at the med sådan redskap framkomma, och afwänta magistratens vidare ordres, hwarest riktingen skall begynnas"*.

Jonas och Lisa Bergman var barnlösa och kunde kanske haft plats för broderns familj. Men så faller blicken på Daniel Carlbergs syster, Christina. Hon är maka till Bengt Caméen som är superintendent i Karlstads stift åren 1693-1704. Hos dem fick troligen Johannes plats för sin familj (se nedan).

Komministerns barn och barnbarn

Johannes Bergman dog 7/4 1705 från hustru och barn. Av de fyra barnen nådde

troligen bara två vuxen ålder: Maria (f 1703) gift 1:o med samsmakaren Nils Adler, Åmål och 2:o m fogdeskrivaren Michel Kellman, samt Johan (f 1705). Johannes Bergmans änka Margareta Hesselgren gifte sig 2:a året därpå med mannens efterträdare Lars Sörström. Nygren berättar angående kaplansgården på Hammarögatan att *"år 1707 var gården obeboelig, enär dåvarande kaplanen Lars Sörström anhåller att få begagna de två rummen framför salen i gamla biskopsgården, vilket beviljades, eftersom han i den gården är(inrymd)"*.

Margareta dog redan 1707. År 1709 tillträdde Lars Sörström kyrkoherdetjänsten i Edsleskog, där Margaretas farfar och farbror varit kyrkoherdar. Lars Sörström gifte om sig 1711 med Elisabet Risell.

Johan Bergman fick sitt hem i prästgården i Edsleskog, och fick senare även ekonomisk hjälp till fortsatta studier. Johan studerade först i Karlstad och från 1728 i Uppsala, prästvigdes 1734, var kapellpredikant i Borgvik och från år 1749 kyrkoherde i Färgelanda. Johan var en nitisk prästman, som enligt herdaminnet bekymrade sig över *"huru åtskilliga laster nu mer än förr taga överhanden, i synnerhet sabbatens ohelgande, tjuveri, hordom, svordom och dylika svåra synder"*. Han månade om föräldralösa barn och hade alltid i sitt hem barn att föda och kläda samt hålla till att lära läsa och med tiden arbeta. Hans hustru Christina Maria Fernlöf var dotter till guldsmeden Torsten Fernlöf och Maria Florell.

Sonen Johan Bergman (1741-1771) var gift på Västsjö med Gunilla Herwegh. Han omkom genom drunkning nedanför gården och Urtima tinget dömde, att han skulle begravas i stillhet. Gunilla gifte sig med sekreterare Kniberg på sätesgården Ö Glänne, Frykerud. Johans syster Elisabet (1745-1777) var g m häradshövdingen Carl Gideon Broström.

Tidö och von Schinkel

Johan Bergmans son Bengt (1749-1801) var kyrkoherde efter fadern. Hans hustru var Helena Elisabet Florelia. Helenas far Erik M Florelius var kyrkoherde och prost i Bolstad. Hon tillhör en släktkrets som inrymmer kända namn som Esaias

1900-talets bouppteckningar finns nu på Värmlandsarkiv

Vid halvårsskiftet 2001 flyttades ansvaret för bouppteckningar och arvsskatt från tingsrätterna till skattemyndigheten. Därmed avslutades en flera hundra år lång arkivbildning och arkiven har nu överförts till landsarkiven.

För Värmlands del så har Värmland-sarkiv mottagit 240 hyllmeter handlingar från tingsrätterna i Karlstad, Arvika, Sunne och Kristinehamn och de tidigare upphörda domstolarna inom Värmlands län. Det material som nu levererats består av bouppteckningar från perioden 1900-2000, samt även av småprotokoll och en del annat material som sambundits med bouppteckningarna från seklets första hälft. Inom kort kommer också materialet för första halvåret 2001.

Arkivarie Jan Löfgren berättar att det finns flera olika sökingångar till detta material. Alla bouppteckningar tas upp i bouppteckningsprotokollet. Från omkr. 1920 finns också register upprättade av domstolarna – exakt från vilken tid kan variera. I modern tid finns skattemyndighetens dödlister. Sammantaget gör detta att det skall vara möjligt att finna en bouppteckning om man känner till namn, dödstid och folkbokföringsort – vilket förstås inte är en garanti för att

det verkligen går vägen.

Det är viktigt att påpeka, att alla bouppteckningar är offentliga handlingar och inte omfattas av någon sekretess. De är således mycket användbara om man söker "levande släkt". Varje bouppteckning skall ge upplysningar om dödsbodeläggarna, dvs arvtagarna. I bästa fall har bouppteckningsförrättaren varit ambitiös och fått fram adressuppgifter till samtliga – i sämsta fall står det bara "vistas på okänd ort i USA" eller så är den person man söker inte omnämnd alls!

Vid halvårsskiftet 2001 upphörde också inskrivningsmyndigheten vid tingsrätterna i Värmland, i samband med att verksamheten omorganiserades. Nu finns det bara inskrivningsmyndigheter på några få platser i landet. Arkiven efter inskrivningsmyndigheterna, som bl. a. innehåller de för bygdeforskning intressanta lagfartsböckerna kommer att fr. o. m. juli 2002 börja levereras till Landsarkivet i Härnösand! Där skall nämligen skapas en central depå för hela

Jan Löfgren bland 240 hyllmeter bouppteckningshandlingar.
Foto Gunnar Jonsson.

riket. Jan Löfgren berättar att det är tänkt att de senare skall återgå till "rätt" landsarkiv, men för detta finns det ingen tidsplan.

Carl-Johan Ivarsson

Jon på berget...
Forts från sid 11

Tegnér, Selma Lagerlöf, Gustaf Fröding, Anders Fryxell, Nils Ferlin och Bengt Bratt.

Bland Bengt Bergmans och Helena Florelas barn märks sonen Johan Magnus (1792-1867), stadsläkare i Falun, med dr och kirurg "kvick och originell, företagsam industriidkare", Carl Gustaf (1791-?) bruksförvaltare och handelsman, vars son författaren Carl Wilhelm hjälpte sin farbror Berndt med att redigera och utge dennes historiska skrifter, samt Berndt Bergman (1794-1882). Berndt erhöll som ordonnansofficer hos Karl XIV Johan uppdrag att samla upplysningar om dennes regering ur brev-samlingar ur Kungl. kabinettet och efter

muntliga upplysningar av bl a konungen själv. Resultatet blev det omfattande arbetet: *Minnen ur Sveriges nyare historia*. Berndt Bergman adlades 1840 med hustrun Beate Sofies namn von Schinkel. Berndt fortsatte svärfaderns samlande av vackra möbler, tavlor och andra konstföremål. Sonen Carl David von Schinkel överförde år 1890 fideikomissrättigheterna från Wifors till Tidö. Detta magnifika slott i Västmanland, skapat av Axel Oxenstierna, förvärvades från Sophie Gripenstedt, änka efter O. Treschow. Tidö är sedan dess i ätten von Schinkels ägo, och är numera ett välbesökt turistmål.

Men allt började med "Jon på Berget"....

Emmy Vässmar

Källor och litteratur:

Anders Lignells samling, volym XVIII. Kristinehamns läroverksbiblioteks handskriftssamling, Värmlandsarkiv. Edestam, Anders: Karlstads stifts herdaminne del 2 och 5. Nygren, C. E.: Karlstads stads historia del 1. Ronge, Mats: Det gamla Carlstad.

¹ Om honom se Svenskt Biografiskt Lexikon, samt Kjell Lindblom: Tankar om vallonsläkten Chenon. Några funderingar om stamfadern. Släkthistoriskt Forum 1999:5.

Ätten Palbitzki i Segerstad och By

I Släktforsknings årsbok 2000 har Sven Wallerstedt skrivit en artikel om "Friherrinnan och inspektorn - om Amalia Palbitzki och Erik Giers". Då jag läste artikeln, kom jag på att jag tidigare stött på namnet Palbitzki. I födelse- och dopboken för Segerstad i Värmland har prästen skrivit in följande pojke, Johan Gustaf Palbitzki den 31 oktober 1768 på hemmanet Aspberg.

Sedan följer med prästens stavning: "Föräldrar: Baron och KammarHerren Alexander Adolph Palbitzki och Fru Magdalena Fredrika Uggla. Vittnen: Herr Majoren och Riddaren Swante Adolph von Ekstedt på Hanevik för sig sjelf och Presidenten Nils von Oelreich, samt Herr Baron och Fendriken Johan G: Uggla på Sund. BruksHerren Harald Gustaf Roos på Bråte för sig och ÖfversteLieutnanten samt Riddaren Erik Gustaf von Ekstedt på Schönnebol. Baron och Håffjägaren Adolph Fredrik Uggla på Sund för sig och Corporalen vid Wästgöta Cavallerie Herr Baron Carl Hindrik Uggla på Sund.

Fruentimerns faddrar: Friherrinnan fru Ebon Christina Gadde på Sund för sig och ÖfversteLieutnantskan fru Hebla Palbitzki, samt Baronessan Barbro Helena Uggla på Knistad i Westergötland, fröken Ebba Christina Uggla på Sund för sig och ÖfversteLieutnantska fru Ulrika Eleonora Gadde på Schönnebol i Ny Sochn".

Ur Elgenstierna har jag hämtat att friherrliga ätten Palbitzki sannolikt är av polskt ursprung. Vapnet visar en falk på en avhuggen trädstam, som på polska heter palub. Den förste som Elgenstierna nämner är Mikael von Palbitz, arvrer till Bréeseen m.fl. gods i Preussen. I sin ungdom skulle han ha undervisats tillsammans med Erik II av Pommern och han var amt- och slottshauptman i Stargurd 1466.

Sedan redovisas en lång följd av fäder och söner fram till Mathias Palbitzki, född år 1623 i Hinter-Pommern. Han kom i svensk tjänst 1645 och fick upp-

drag av drottning Christina att resa runt till länder i Europa, blev friherre 1675 och dog på Julita gård i Södermanland 1677. Han var gift med Anna Regina Khevenhyller och makarna hade sonen Alexander, född 1660. Denne Alexander Palbitzki hade i sitt andra giftermål med Eva Lewenhaupt nio barn, bland dem den i Wallerstedts artikel omnämnda Eva Amalia, född 1704 och yngste sonen Ulrik Adolf, född 1709.

Ulrik Adolf Palbitzki gifte sig år 1734 med sin kusins dotter och sin brors styvdotter, lady Anna Sutherland-Duffus. Äktenskapet begåvades med tretton barn, där Alexander Adolf föddes som den femte i barnaskaran år 1740 på Julita gård.

Baronen och kammarherren Alexander Adolf Palbitzki är mannen som nämns i kyrkoarkivalierna för Segerstad som far till det döpta barnet, Johan Gustaf. Alexander Adolf gifte sig år 1766 på Sund i By socken med friherrinnan Magdalena Fredrika Uggla, född 1747. Alexander Adolf Palbitzki dog år 1823 på Bäckes frälsehemman i By socken, och hans hustru Magdalena Fredrika dog år 1827 på Bäck.

Den sistnämnda var dotter till fänriken, friherre Johan Gustaf Uggla och Ebon (Ebba) Christina Gadde. Båda är med som faddrar. Elgenstierna nämner kortfattat att sonen Johan Gustaf dog före fadern medan den ett år äldre systern, Charlotta Regina, född 1767 på Sund, dog ogift år 1833 i By socken.

Av de övriga närvarande vittnena var Svante Adolf von Eckstedt född den 10 januari 1716, gift den 25 januari 1753 med Elsa Catarina Uggla, änka efter L. D. Jägerhorn. Svante Adolf dog den 1 oktober 1792 på Bråte i Segerstad. Nils (Niklas) von Oelreich var född 1699 och gift den 14 augusti 1751 med Anna Palbitzki, syster till Alexander Adolf. Bruksherren Harald Gustaf Roos af Hjelmsäter på Bråte var troligen dopvittne i egenskap av ägare till granngården till Aspberg. Erik Gustaf von

Eckstedt var född 1714 och gift 1741 med Ulrika Eleonora Gadde. Båda var med som faddrar. Ulrika Eleonora och Ebba Christina Gadde var systrar. Deras far var översten vid Värmlands regemente, Gustaf Gadde.

Adolf Fredrik Uggla född 1745, Carl Henrik Uggla född 1748 och fröken Ebba Christina Uggla född 1750 var med som vittnen i egenskap av syskon till Magdalena Fredrika Uggla. Hebla (Hebbela Charlotta) Palbitzki var född den 27 augusti 1691. Hon var änka efter överstelöjtnanten Hans Georg Fuchs. Hon var halvsyster till Eva Amalia och Ulrik Adolf. Barbro Helena Uggla var änka efter Jakob Lind af Hageby (von Lind). Hon var syster till Johan Gustaf Uggla.

Bertil Olsson, Edsvalle

Källor:

Födelse- och dopbok för Segerstad
Elgenstierna, Gustaf: Den introducerade svenska adelns ättartavlor
Nordensvan, C. O.: Värmlands Regementes historia. Stockholm 1904.

**Nu är det
dags att
betala!**

Med detta nummer av VärmlandsAnor får du ett inbetalningskort för 2002. Passa på att betala i tid, så undviker du extra arbete för kassören och styrelsen, och dessutom extra kostnader för föreningen! För du vill väl inte missa att få VärmlandsAnor i brevlådan...

Den tusende medlemmen

Nr 87

Värmlands Släktforskarförening har sedan starten för 18 år sedan haft ett ständigt ökande medlemsantal. Inom styrelsen har vi nu en tid väntat på nå upp till 1000 medlemmar. Det är alltså inte fråga om nummer 1000 sedan starten, eftersom det inte har förts någon kontinuerlig matrikel i nummerordning. Men det kändes ändå som en milstolpe, när vi i juli kunde välkomna Jessica Pildal som den som bröt 1000-vallen. VärmlandsAnors redaktör bad Jessica presentera sig själv och sin släktforskning, och här kommer hennes beskrivning med egna ord:

Mitt namn är Jessica Pildal, och jag är 21 år gammal. Ursprungligen kommer jag från Kil men flyttade till Örebro för två år sedan för att läsa på Örebro Universitet. Jag läser nu samhällskunskap C. Är nu i valet och kvalet mellan att bli lärare eller socionom. När jag inte håller på med skolarbete spelar jag basket i Div 2 och rider en nordsvensk häst. Tiden som blir över ägnar jag åt min släktforskning. Mitt efternamn Pildal är taget och enligt farmor bytte min farfar till Pildal från Persson någon gång i mitten av 1930-talet.

Jag har nyligen börjat släktforska, i juni 2001. Jag har fått berättat för mig att jag är väldigt ung för att ägna mig åt området släktforskning, och kanske har jag därmed sänkt medelåldern något i Värmlands släktforskarkretsar. Jag är helt fast i detta spännande ämne! Har haft tur att hitta brev och fotoalbum, samt att det verkar som om min farfars anor till större delen återfinns i Medskogen, Södra Finnskoga, vilket har underlättat en hel del för mig som nybörjare.

Att jag började med min släktforskning har flera orsaker, dels gick min farfar bort tidigt i våras, dels upptäckte jag min sambos föräldrars pärmar med fakta om deras släktingar. Sedan gick det av bara farten. Jag har valt att bara ägna mig åt min farfars anor till att börja med, dels för att det är bråttom om man vill

Jessica Pildal. Foto från författaren.

kunna fråga människor som minns något en tid tillbaka, som kan identifiera okända ansikten på fotografier. Jag hann aldrig fråga min farfar själv, vilket jag djupt ångrar. Jag har skrivit ned vad min farmor, mormor och morfar minns för att kunna återkomma till det framöver. Min mammas sida är helnorsk, från Solör (Brennholt, Rognstad och Öiset), och därför har jag också valt att avvakta där, tänkte att jag skulle lära mig att släktforska på svenska innan jag ger min in på det norska. Farmors släkt (har bara namnet Eng) återfinns mestadels i Hälsingland och det geografiska avståndet har gjort att jag valt att avvakta även där. Som jag känner nu behöver jag fysiska ting att koppla samman alla fakta med. I Södra Finnskoga har jag bland annat gårdar och gravar kvar att besöka.

Nu håller jag som mest på att titta lite på kyrkoböckerna för Södra Finnskoga, har fått berättat att jag skulle hitta massa Veteläinen i mina anor, samt fler finska efternamn. Och se! Nu börjar det hända saker! Jag har även hittat det norska namnet Rolsdorph i mina anor, och jag ser fram emot fortsättningen på detta. Dock, eftersom det är norska återigen,

Här skulle jag vilja presentera mina anor. Antavlan är inte så överdrivet "värmländsk", men den stora geografiska spridningen kanske väcker något intresse.

Johan Sjöberg
Styrbordsgatan 16
652 27 Karlstad
johan.rson.sjoberg@tjohoo.se

har jag valt att avvakta.

Jag har i "mina" gamla gårdar i Medskogen hittat tjocka buntar med brev, militärtjänstgöringspapper, tackkort, begravningskort, julhälsningar, fotoalbum med mera. Jag kommer att behöva hjälp med att identifiera alla, om jag skulle vilja efterlysa lite hjälp med framför allt fotografier. Så den som har anknytning till Södra Finnskoga får gärna ta kontakt. Jag lämnar gärna ut det jag har också givetvis, trots att jag befinner mig i början av allt.

Jessica Pildal

Redaktören passar på att önska Jessica lycka till! Det är särskilt föredömligt att hon har börjat med att fråga "dem som minns", dvs farmor, mormor och morfar. Det är något som alla nybörjare inom släktforskning bör göra snarast möjligt. För den som vill kontakta Jessica om Södra Finnskoga så är hennes adress Studentgatan 22-306, 702 18 Örebro. E-post: Jessica.PildalH011@stud.oru.se.

Du kan bli Stödjande medlem i Sveriges

Släktforskarförbund, för bara

180 kr/år. Du får Släkthistoriskt Forum, Svenska Antavlor, köprabatter m.m.

Sveriges Släktforskarförbund,

Box 30222, 104 25 Stockholm. Tel. 08-695 08 90.
E-post: genealogi@genealogi.se

Upprättad för Johan Ralfsson Sjöberg, f 17/11-1977 i Söderby, Salem(B)				
Antavla nr 087	Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV
Nr 2-3 (1)	Generation II Nr 4-7	Generation III Nr 8-15	Generation IV Nr 16-31	Generation V Nr 32-63
Nr 2, far	Sjöberg	Sjöberg, Harald* Wilhelm. Sjöman	Sjöberg, Otto* Wilhelm. Sjöman	Sjöberg, Gabriel August. Landbonde
Sjöberg	Georg* Harald	f. 1/4-1900, Hangö svenska (FIN)	1872, Ekenäs(FIN) - 1954, Hangö(FIN)	1841, Ekenäs(FIN) - 1923
Ralf* Georg	Fräsare	d. 18/7-1988, Helsingfors (FIN)	Ottosdotter, Augusta Selma	Bäckman, Klara Matilda
Packsalsarbetare	f. 30/3-1925	g. 14/12-1924, Hangö sv (FIN)	8 1873, Hittis(FIN) - 1947, Hangö sv(FIN)	1839, Tenala(FIN) - 1905, Ekenäs(FIN)
f. 2/4-1959	Hangö svenska (FIN)	Lindqvist, Alli* Olivia	Lindqvist, Fridolf Severin	
Västanfors(U)		f. 1/8-1906, Hangö svenska (FIN)		
		d. 31/3-1993, Helsingfors (FIN)		
	g. 23/6-1951 (FIN)	4	9	Sandin, Karl Leander. Torpare
	Finell	Finell, Erik* Wilhelm. Byggnästare	Finell, Matts* Wilhelm. Byggnästare	1826, Bromarv(FIN) - 1906
	Dolly* Gunvor	f. 13/5-1907, Helsingfors S sv (FIN)	12/12-1872, Pedersöre(FIN) - 1953	Österlund, Fredrika
	Dietkokerska	d. 22/11-1988, Brännkyrka(A)	Kallberg, Alma* Sofia	1835, Bromarv(FIN) - 1917, Bromarv(FIN)
Nr 1, ansökare	f. 12/11-1931	g. 18/7-1931, Helsingfors (FIN)	10 1874, Helsing(FIN) - 1946, Helsingfors	Finne, Mats Matsson. Bonde
Sjöberg	Helsingfors sv (FIN)	Vuorinen, Aune* Amanda	Vuorinen, Herman. Trädgårdsmästare	1848, Pedersöre(FIN) - 11/12-1900
Johan Ralfsson		f. 13/9-1911, Helsingfors (FIN)	1869, Parikkala(FIN) - 1931, Helsingfors	Gåta, Lovisa Persdotter
f. 17/11-1977		d. 16/10-1985, Brännkyrka(A)	Rantanen, Maria	1844, Pedersöre(FIN) - 1910
Salem(B), Söderby		5	11 1885, Hauho(FIN) - 1930, Helsingfors	Kallberg, Enok Albert. Torpare
	Halvardsson	Halvardsson, Helmer	Andersson, Halvard. Bräddgårdarbetare	4/11-1838, Helsing(FIN) - 1897
	Carsten* Andreas Sigm.	f. 18/6-1897, Arbrå(X), Vallsta	1851, S Finnskoga(S) - 1918, Arbrå(X)	Falk, Lovisa Charlotta
	Ingenjör	d. 28/2-1979, Ekshärad(S)	Jonsdotter, Kerstin	7/5-1844 - 7/3-1923, Helsing(FIN)
	f. 10/2-1936	g. 23/6-1929, Grytnäs(W)	12 1854, Arbrå(X) - 1923, Järvsö(X)	1826, Dalby(S), Sundtorp
	Gustav Adolf(Y)	Dahlberg, Ida Elisabet*	Norling, Gustaf Henrik	Käck, Jon Andersson. Husman
	d. 29/12-1985	f. 31/5-1909, St Tunna(W), Hofgården		f. 31/10-1822
	Salem(B)	d. 4/6-1984, Säffle(S)	Grönlund, Frida* Elisabet	Mårtensdotter, Kerstin
	g. 10/8-1957	6	13 1890, Gagnef(W) - 1971, Grytnäs(W)	f. 24/1-1822
Nr 3, mor	Larsson	Larsson, Henry* Osvald. Bagare	Larsson, Otto. Sten- o järnvägsarbetare	Grönlund, NN. Målare
Halvardsson	Lilian* Viola	f. 20/6-1908, Krokek(E), Fridtuna	1875, Borg o Löt(E) - 1924, Krokek(E)	Persdotter, Kristina
Gudrun* Elisabet	Farmaceut	d. 30/10-1979, Huddinge(B), Stuvsta	Malmström, Beata Vilhelmina (Beda)*	Johansson, Lars Johan. Torpare
Undersköterska	f. 2/8-1934	g. 7/3-1931, Sofia(A)	14 2/12-1873, Kila(D) - 1908, Krokek(E)	Godlund, Johanna Andersdotter
f. 15/1-1958	Åsögatan, Katarina(A)	Petersson, Viola* Fredrika	Petersson, Karl Fredrik* Vaktmästare	12/10-1836, Hällestad(E) - 1910
Huddinge(B), Stuvsta		f. 12/8-1906, Nacka(B), Duvnäs	14/7-1875, Strängnäs lfs(D) - 1942	Drill, Kristina Katrina Persdotter
		d. 4/3-1996, Huddinge(B), Håradsväg	Jansson, Edla* Viktoria. Tfn.stm.förest.	21/1-1830, Kila(D)
		7	15 1877, Ljusterö(B) - 1956, Gustavsberg(B)	Pettersson, Anna Lovisa
				1855, Toresund(D) - 1893, Strängnäs(D)
				Jansson, Karl Erik. Hemmansägare
				5/3-1844, Blidö(B) - 1889
				Ahlman, Augusta* Vilhelmina
				31/1-1855, Länna(B) - 1936
15/11-2000				

Ur andra medlemsblad

Nr 88

Värmlänningar

Bryggan 2001:3 (Samfundet Emigrantforsknings Främjande) Stockholm, Wisconsin firar 150 års-jubileum av *Alf Brorson*: om utvandrare från Bjurtjärn, Nysund, Rudskoga och Södra Råda. New Sweden – ger en känsla av Texas... : om pastor Alfred Scott från Stavnäs.

Disketten 2001:4 (DIS-Väst) Matthias Marci Molitaeus är mina söners mf mm mf ff fm far av *Gun-Britt Berg*: Johannes Matthiae (1591-1671) var pastor i Stavnäs 1629 och senare prost i Arvika. **Medlemsblad 2001:3** (Nordanstigs bygd och släktband forskarförening) Torsby Finnkulturcentrum – utställningen Nittaho av *Karin Larsson*.

Släkt & Slekt 2001:3 (Solør Slekts-historielag) Finske slektsnavn og slekter i Karlstorpet 2 av *Jan Myhrvold*. Hvem var Syver Steffensen? Hvem var Johan Pedersen Fagernes? Efterlysningar.

Släkthistoriskt Forum 2001:4 (Sveriges Släktforskarförbund) Födda och vigda på amerikanska av *Elisabeth Thorsell*: om de värmländska delarna i mormonernas CD-skivor. Efterlysningar berörande Arvika, Boda (Lenåsen), Ekshärad (Halla, Hornäs), Kristinehamn (Söderberg), Norra Råda (Laggåshöjden), Rämnen (Långfallet), Sunne (Gunnarud), Älvsbacka (Mangstorp) samt släkt-namnet Tångring.

Släkt-Trädet 2001:3 (Nordvärmlands Släktforskarförening) Ehrencrona från Sunne och deras härstamning av *Margit Olsson*. Om brott och straff i Fryksdalen i forna tider av *Olof Hampus*. Värmlänningar bosatta i Skönsmons församling 1930 av *Göran Lundberg*. Antavla för Stina Eriksdotter-Möberg född 1816 vid Välsfors bruk, Fryksände

Ådalingen 2001:3 (Ådalens Släktforskarförening) Antavla innehållande bl a *Kasper Jansson* f 1834 i Storsjön, *Gustav Adolf* och *Lars Siljeström* f 1835 i Nedre Ullerud.

Övrigt

Alir anor 2001:3 (Forskarföreningen Alir) Några källor till emigrantforskning av *Anna-Lena Hultman*

Diskulogen nr 55 (Föreningen DIS) Att söka sina släktingar i USA (forts från nr 54) av *Urban Windahl*. Vad är Gedcom av *Björn J. Kartlägg din släkt av Björn J.*

Rotposten 2001:3 (Jönköpingsbygdens Genealogiska Förening) Spanska sjukan av *Curt Franzén*.

Runslingan 2001:3 (Föreningen Släktforskarare i Uppland) Oäkta barns rättsliga ställning vid mitten av 1700-talet av *Sigrid Håkansson*. Vad Språk- och folkminnesinstitutet kan erbjuda dig som släktforskar av *Astrid Reinhammar*.

Släkthistoriskt Forum 2001:4 (Sveriges Släktforskarförbund) Ett heltäckande svenskt släktträd av *Martin Gunnarsson Kulldorf*. För det mesta kan vi lita på prästerna! Av *Stefan Björn*. Emigranten seglar vidare av *Elisabeth Thorsell* (recension av CD). Ett pionjärbete om släktforskning av *Håkan Skogsjö* (recension). Kyrkoarkivens udda handlingar av *Barbro Nordlöf*.

Den ivrige släktforskaren och svensk-amerikanen Kenneth Olson har bett mig förmedla sina anor för införande i VärmlandsAnor. Han besöker Sverige minst ett par gånger om året.

Kenneth är pensionerad lärare, ensamstående, och lever helt för sin forskning. Han har besökt mig och släktingar i Gunnarskog för att bli guidad vid sina förfäders boplatser, och skickar sedan buntvis med ansedlar och andra forskningsresultat till mig och andra i Sverige. En äkta entusiast, med andra ord.

*Kenneth Larsson
Slobyn Lyckan
671 96 Mangskog*

*Kenneth Olson
Cornerstone apt 105
3790 Lawndale Lane N
Plymouth, MN 55446
USA*

Projektstöd

Styrelsen har beslutat att ge stöd till projekt som bedrivs av medlemmarna och då främst sådana projekt som är av intresse för värmländsk släktforskning. Projektstöd kan beviljas så länge medel finns på kontot Reserv för projekt. Stödet skall möjliggöra dokumentation och spridning av forskningsresultat, dvs helt eller delvis täcka exempelvis tryck-kostnader för papperspublikation. I speciella fall kan stöd även utgå för deltagande i konferenser och liknande där föreningens verksamhet marknadsförs.

Skriftlig ansökan insänds till styrelsen före projektets start och behandlas

vid närmast kommande styrelsemöte. På ansökan skall framgå omfattning, tidsplan, dokumentation, spridning samt beräkning av intäkter och kostnader för projektet.

Stödet utbetalas vanligtvis då projektets resultat föreligger. Högsta belopp är 4000 kr. Redovisning av projektets kostnader och intäkter skall ske före utbetalning.

Om stöd tilldelats skall detta vara omnämnt i publikation. Föreningen skall också erhålla ett exemplar av varje skrift som producerats med hjälp av projektstödet.

Upprättad för Kenneth Olson, f 22/6-1935 i Minneapolis, Minnesota, USA				Orter i (S) län om inte annat anges. G-skog=Gunnarskog	
Antavla nr 088	Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V
Nr 2-3 (1)	Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V
Nr 2, far	As	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63
Olson	As	Persson, Olof. Torpare	Persson, Olof. Torpare	Persson, Per. Inhyses	Hansson, Per
Edwin	Anders Olsson	f. 12/5-1824, Gunnarskog, Byn	f. 12/5-1824, Gunnarskog, Byn	29/3-1787, G-skog - 2/9-1843, G-skog	4/10-1749, G-skog, Byn - 2/10-1816, G-skog
Arbetare	Torpare	d. 25/6-1905, G-skog, Gårdsås St	d. 25/6-1905, G-skog, Gårdsås St	Andersdotter, Kjerstin	Andersdotter, Britta
f. 5/12-1897	f. 7/10-1853	g. 24/1-1847, Gunnarskog	g. 24/1-1847, Gunnarskog	8	Olsson, Anders
Freyja(USA/WI)	Gunnarskog, Gårdsås	Andersdotter, Maria	Andersdotter, Maria	13/3-1788, Mangskog - 1860, G-skog	Matsdotter, Maria
d. 29/6-1977	d. 16/4-1936	f. 21/9-1823, G-skog, Gårdsås St	f. 21/9-1823, G-skog, Gårdsås St	As, Anders Persson. Soldat, torpare	Persson, Per
Minneapolis(USA/MN)	Falun(USA/WI)	d. 21/2-1911, G-skog, Gårdsås St	d. 21/2-1911, G-skog, Gårdsås St	27/8-1786, Ny - 7/2-1869, Gunnarskog	Andersdotter, Maria
	g. 11/10-1884	4	9	Nilsdotter, Britta	Elofsson, Nils
	Persdotter	Elofsson, Per. Torpare	Elofsson, Per. Torpare	7/12-1790, G-skog - 9/9-1865, G-skog	Jansdotter, Marit
	Johanna	f. 2/1-1828, Gunnarskog, Byn	f. 2/1-1828, Gunnarskog, Byn	Persson, Elof. Torpare	Hansson, Per
Nr 1, ansökare	Olson	f. 15/6-1862	g. 24/4-1853, Gunnarskog	2/3-1794, G-skog - 4/8-1858, G-skog	Andersdotter, Britta
Kenneth	Gunnarskog, Byn	d. 9/7-1902, Gunnarskog, Byn	d. 9/7-1902, Gunnarskog, Byn	Warneke, Johanna Pettersdotter	Warneke, Petter. Guldsmid
Lärare	d. 6/2-1949	Andersdotter, Kerstin	Andersdotter, Kerstin	1804, Holmedal - 18/1-1890, Gunnarskog	Bryngelsdotter, Margareta
f. 22/6-1935	Grantsburg(USA/WI)	f. 10/11-1824, Gunnarskog, Byn	f. 10/11-1824, Gunnarskog, Byn	By, Anders Jonsson. Soldat	Olsson, Jon
Minneapolis(USA/MN)	g. 12/5-1908, Gunnarskog, Byn	d. 12/5-1908, Gunnarskog, Byn	d. 12/5-1908, Gunnarskog, Byn	22/10-1781, Stavnäs - 17/5-1854, G-skog	Andersdotter, Ingial
	5	11	14/9-1785, G-skog - 1/12-1860, G-skog	Håkansdotter, Kerstin	Svensson, Håkan
	Skoglund	Rosin, Lars Andersson. Soldat	Rosin, Lars Andersson. Soldat	Kjellberg, Anders Zakrisson. Soldat	Bryntesdotter, Anna
	Otto Larsson	f. 2/5-1823, Fröskog(P), Hult	f. 2/5-1823, Fröskog(P), Hult	27/11-1783, Fröskog(P) - 15/5-1851	Kjellberg, Zakris. Silversmed
	Bonde	d. c 1895, Ekdall(USA/WI)	d. c 1895, Ekdall(USA/WI)	Larsdotter, Märta	Andersdotter, Malin
	f. 18/4-1866	g. 29/1-1848, Sundals-Ryr(P)	g. 29/1-1848, Sundals-Ryr(P)	3/1-1783, Fröskog(P), Grålsrud - 1862	Wallman, Lars. Soldat
	Brålanda(P), Häljebyn	Abrahamsdotter, Anna Brita	Abrahamsdotter, Anna Brita	Andersson, Abraham. Torpare	Andersdotter, Elin
	d. 12/3-1953	f. 24/3-1824, Sundals-Ryr(P), Bön	f. 24/3-1824, Sundals-Ryr(P), Bön	9/1-1783, Färgelanda(P) - 8/6-1838	Engelbrektsson, Anders
	Grantsburg(USA/WI)	d. 1888, Ekdall(USA/WI)	d. 1888, Ekdall(USA/WI)	Härlogsdotter, Annika	Svensdotter, Karin
Nr 3, mor	g. 19/12-1900	6	13	1785, Sundals-Ryr(P) - 27/1-1839	Larsson, Härlog
Skoglund	Pantzar	Pantzar, Johannes Karlsson. Arbetare	Pantzar, Johannes Karlsson. Arbetare	25/6-1821, Örr(P) - 7/5-1909, Örr(P)	Olofsdotter, Kjerstin
Ethel Victoria	Lisa Maja Johannesdtr	f. 1/9-1849, Örr(P), Svecklingebyn	f. 1/9-1849, Örr(P), Svecklingebyn	Bengtsdotter, Maja	1763 - 17/11-1824, Sundals-Ryr(P)
f. 14/11-1901	f. 9/10-1876	g. 2/12-1873, Grinstad(P)	g. 2/12-1873, Grinstad(P)	20/2-1821, Örr(P) - 12/12-1905, Örr(P)	Pantzar, Halvard Larsson. Soldat
Ekdall(USA/WI)	Grinstad(P), Näs	Petersdotter, Britta	Petersdotter, Britta	Andersson, Petter. Arbetare	Nilsdotter, Maria
d. 19/1-1985	d. 16/12-1947	f. 11/7-1847, Grinstad(P), Stommen	f. 11/7-1847, Grinstad(P), Stommen	2/4-1822, Grinstad(P) - 1907, Grinstad(P)	1797, Holm(P) - 30/3-1861, Örr(P)
Minneapolis(USA/MN)	Grantsburg(USA/WI)	d. 4/2-1921, Ekdall(USA/WI)	d. 4/2-1921, Ekdall(USA/WI)	Jonsdotter, Anna Lisa	Svensson, Bengt. Bonde
	7	15	1/5-1819, Grinstad(P) - 1869, Grinstad(P)	Larsdotter, Britta	10/2-1778, Kila - 11/11-1838, Örr(P)
1/8-2001				1786, Kila - 26/3-1824, Örr(P)	Larsdotter, Britta
				20/10-1790, Grinstad(P) - 26/4-1868, Grinstad(P)	Persson, Anders
				Larsdotter, Ingjerd	21/1-1791, Grinstad(P) - 10/1-1826, Grinstad(P)
				Östberg, Jonas Persson. Soldat	17/5-1786, Väne-Ryr(O) - 1866
				Larsdotter, Merta	1793, Brålanda(P) - 1840, Grinstad(P)

Boftips

Anna Forsberg och Niclas Persson C. A. Gottlunds nedteckningar av finska släktnamn i husförhørs- längderna

1820-1825 för Dalby församling,
1820-1824 för Fryksände församling,
1819-1823 för Gräsmarks församling,
1820-1825 för Norra Ny församling,
1821-1827 för Östmarks församling.
Varje församling i en separat del. Pris
169 kr (Dalby och Östmark), 139 kr öv-
riga. Porto tillkommer. Beställes från
Veidarvon, Box 1228, 801 36 Gävle. Tel.
026-66 87 10. Fax. 026-66 87 09. E-
post veidarvon@telia.com

För den som forskar om finnarna i Värmland är namnet C. A. Gottlund välkänt. Framför allt gäller detta hans dagboks-anteckningar, som är både faktsäckad och underhållande läsning.

Men många släktforskare känner också till att han "lånade" husförhörslängderna från prästerna för att däri för framtiden kunna dokumentera de finska släktnamnen. Nu har dessa anteckningars renskrivits och utgivits av trycket

för att underlätta för släktforskarna. Även om det inte är fråga om något arkivfynd eller material som varit mycket svårtillgängligt, så är det ändå av stort värde att det nu finns i en källtrogen version som kan användas av både nybörjare och erfarna forskare. Förhoppningsvis kan det bidra till att öka intresset för forskning i finska släkter.

Carl-Johan Ivarsson

Bo Eriksson: Örling under 1900-talet

Gåsborns Hembygdsförening, Karlstad
2001, 148 s, hft, ill, kartor, personregister. Pris 160 kr + porto. Beställes från
Bo Eriksson tel 054-185584.

Genom sjön Örlingen går gränsen mellan Värmland och Västmanland. På den värmländska sidan ligger Gåsborns socken och på den västmanländska Hällefors socken. I boken behandlas Örlingsbyn och Dammsjöhöjden i Gåsborn samt Dammen och Tusenkullen i Hällefors. Tusenkullen hörde till Gåsborn fram till 1933. Totalt 28 boställen redovisas. Boken har arbetats fram av en studiecirkel under ledning av Bo Eriksson. Råmaterialet har varit in-

tervjuer med ortsbor, litteratur och arkivstudier.

Örlingshyttan privilegierades 1629 och drevs av byns bergsmän. Den nedlades 1738, men hade dessförinnan förvärvats av Johan Olsson Berggren på Saxån varvid bergsmännen förvandlades till torpare. Avskrifter av några äldre dokument med anknytning till hyttans historia återges.

Den korta skildringen av 1900-talet torde vara typisk för en utflyttningsbygd med försvunna företeelser som t ex post, kommunikationer, affär, skola och timmerkörning.

För de 28 boställena redovisas inbyggarnas namn, födelseår, födelseort, dödsår, giften och flyttningar. Foton av utomordentligt god kvalitet återges för varje ställe. Dessa är också numrerade och därmed lätta att identifiera på kartorna i bokens början. Som ett föredöme för andra böcker som publiceras i hembygdsrörelsens regi, så är denna försedd med ett utmärkt personregister.

Lars-Gunnar Sander

Bengta Källström och Mats V Pehrson (red) Släktkrönikan

Utgiven på eget förlag. 447 s, A5, hft, ill.
Beställes på tel 08-6538985 eller 060-174855.

Detta är en skildring av en bergsmanssläkt såväl framåt som bakåt i tiden och utgående från bruksägaren Per Victor Pehrson och hans hustru Mathilda på Gelleråsen i Karlskoga i slutet av 1800-talet. De båda redaktörerna är barnbarns barn till dessa makar.

Vid Släktforskarförbundets ordförandekonferens i Borås detta år behandlades kvalitet i släktforskningen, varvid böcker som den här dömdes ut som helt värdelösa för släktforskarna.

Nytt om kyrkboksregistren

Nu finns våra register till kyrkböcker sökbara på dator. Dels en dator i släktforskarummet på Säffle Bibliotek, dels de publika datorerna i Arkivcentrums forskarexpedition. De register som läggs in är de längder (födde/vigde/döde) som är helt registrerade från första notisen fram till 1920. I förekommande fall även de filmade flyttningslängderna.

En användarhandledning finns på båda ställena, däri även en lista på ingående socknar. I Säffle-datorn finns även inlagt sökprogram till bibliotekets utlånings-CD, såsom Sveriges ortnamn, dödsboken, CD-emigranten, NAD mm. Här finns även Dalslands och Värmlands ortregister, samt en offline-version av VärmlandsRötter.

Gunnar Jonsson

Domboksavskrifter för Nordmarks härad

Och varför detta hårda omdöme? Jo, det finns inget personregister! Gång på gång har denna brist påpekats av recensenter såväl i denna tidning som i andra släktforskartidningar. Många författare inom hembygdsrörelsen får man väl vid det här laget betrakta som obildbara i detta avseende. Men det är mer betänkligt när släktforskare, som här, ignorerar detta med personregister.

Efter detta inledande gnäll, låt oss se på bokens förtjänst.

Vid en första genombläddring undrar man hur man skall kunna orientera sig i det digra materialet. Men det hela klarar när man studerar innehållsförteckningen. Där finner man att redaktörerna lyckats disponera de många till karaktären olika avsnitten på ett mycket tilltalande och översiktligt sätt. Säkert något att ta efter för andra författare till liknande böcker.

Källström, som är huvudförfattaren, kan konsten att fångsla läsaren. Hon skriver lätt och ledigt och utan att man inte riktigt vet om det, så har man lästa åtskilliga sidor. Även avsnitten som författats av andra släktmedlemmar är mycket lättlästa, gissningsvis tillrättlagda av Källström? Vissa avsnitt är skrivna på engelska av i England bosatta släktmedlemmar. Inte heller dessa torde utgöra något hinder för den någorlunda språkkunnige läsaren.

Pehrson, som är reklamman, har varit ansvarig för bildmaterialet. Och det märks att det är ett proffs som redigerat bilderna. Här finns minsann inga murriga och svarta foton av den art man tyvärr alltför ofta ser i släktforskarpublikationer. Och nästan varje sida är illustrerad, vilket gör läsningen till ett nöje.

Det är många färgstarka personligheter som skildras i boken. Arvet från Bergslagen ger sig till känna genom en lång rad bergsingenjörer, kemister och metallurger. Från den engelska släktgrenen lägger man särskilt märke till

Domböckerna är en rik men svårtillgänglig källa till kunskap om förfädernas liv. "Den ofta svårtydda stilen, det snåriga juridiska språket och avsaknaden av goda register är annat av problemkaraktär, som gör att domböckerna och deras drabantvolymerna i härads- och rådhusrättsarkiv utnyttjas i jämförelsevis liten grad i dag", skriver Peter Olausson i *Vägar till värmländsk historia*.

Det har skapats flera verktyg för att "öppna" domböckerna. Peter Olausson beskriver flera av dem i sin ovan nämnda bok. Till dessa kan nu läggas ytterligare ett, nämligen Gun Albinsson-Karlssons domboksavskrifter från Nordmarks härad.

Gun berättar att hon började släktforska för 19 år sedan. Hon har rötter inom hela Nordmarks härad och angränsande områden i Dalsland. Eftersom det snart visade sig att kyrkböckerna i vissa socknar var dåligt bevarade började hon ägna sig åt domböckerna och skrev av mål som var intressanta för den egna

forskningen.

Så började det och sedan har det fortsatt. Senare har Gun börjat med att skriva av systematiskt från äldsta tid. Nordmarks domböcker startar 1669. Alla avskrifterna finns nu på Årjängs bibliotek och är där tillgängliga för forskare. Stig Blom har upprättat en innehållsförteckning. Av den framgår att innehållet är mycket varierat. Som ett axplock kan nämnas följder av kriget på 1670-talet, olovlig tobakshandel, ohöviskt tal vid Holmedals kyrka, våghållning, skogsbränder, testamenten, tvister och förstås brott av olika slag. Bland brottmålen så har Gun skrivit av rättegångarna mot giftprästen Lindbäck i Silbodol på 1860-talet.

Även om avskrifterna är bokstavstrogna och att personregister än så länge saknas så gör Gun Albinsson-Karlssons avskrifter materialet betydligt mer tillgängligt. Gun säger också att hon tänker fortsätta med att skriva av domböcker så länge lust och ork medger.

Carl-Johan Ivarsson

löjtnant Peter Pehrson i det brittiska flygvapnet, som under det första världskriget sköt ner fyra fiendeflygplan. Anknytningen till många brukspatroner i östra Värmland är påfallande. En släktmedlem är t ex den kände bruksägaren Alfred Carlsson på Storbroyttan i Filipstad, född 1838. Bakåt i tiden kan släkten härleda sin härstamning från Torbjörn Pederson som blev adlad 1544 och dennes son Frans Torbjörnsson Ekestubbe.

Detta är en imponerande släktforskarprestation som redovisas på 447 sidor. På bokens baksida antyder redaktörerna att det kan bli aktuellt med ett supplement i framtiden. Kanske man då kan räkna med ett personregister?

Lars-Gunnar Sander

Värmlänningar i förskingringen

Ur födelseboken för Dunkers socken i Sörmland:

Den 15 januari 1704 döptes Johan Johansson Linbom på Björndammens bruk. Bland faddrarna var inspektör Petter Linbom från Filipstad.

Du kan bli *Stödande medlem* i **Sveriges**

Släktforskarförbund, för bara 180 kr/år. Du får *Släkthistoriskt Forum*, *Svenska Antavlor*, köprabatter m.m.

Sveriges Släktforskarförbund,

Box 30222, 104 25 Stockholm. Tel. 08-695 08 90. E-post: genealogi@genealogi.se

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

619. Jag söker följande personer som utvandrat till **Norge**.

1) **Anders Johnsen** född 1856 i **Gunnarsskog** och senare gift med **Ragnild Martinsdtr** i Norge.

2) **Anders Andersen** född 1842 **någonstans i Värmland**. Gift 1872 med **Marie Karlsdtr** i Eidsvoll Norge.

Kåre Hansen

Statsråd Ihlen's vei 107

2010 Strømmen

Norge

k.hansen@a-mobler.no

620. Jag söker anor till **Marta Larsdotter**, enligt uppgift född 1863-06-23 i **Båtstadberget i Värmland**. Samma uppgift säger att hon skulle vara tvilling med en flicka som hette **Ingegerd** och som blev 22 år gammal. Deras mor skulle ha varit prästdotter och hetat **Meyer** och fadern hette **Anders Larsson**. Hon gifte sig i **Norge** med en man vid namn **Hans Paulson** och fick tio barn med honom. Blev änka och gifte om sig med **Per Olof Olsson Hedkvist** och fick tre barn med honom.

Ulla-Britt Schnabel

Pilgatan 16

352 36 Växjö

tel och fax 0470-24021

621. Jag söker upplysningar om klensmeden **Olof Pihlgren** f 1787-05-14 i **Stavnäs**, g m **Brita Nilsdotter** f 1798-11-20. Han inflyttade 1821 till **Karlstad** från **Stockholm** samt kom till **Holmedal** 1827. Dottern **Carolina** var född 1824-11-20 och sonen **Olof** 1828-09-23 i **Kalhyttan, Färnebo**.

Karl-Erik Andersson

Blåvägen 40

923 41 Stensele

622. Jag söker alla uppgifter jag kan få om följande personer.

a) **Eric Jonasson Larberg Jonsson**. Född 1770. Död 1831-10-05 på **Hammarö**.

b) hans hustru **Maria Pärsson**. Född

1776-04-06 **Gränsjön, Svanskog**. Död 1844-12-02 på **Hammarö**. Hennes föräldrar är **Pär Andersson** f 1740 och **Annika Olofsdotter** f 1742-11-08 i **Svanskog**.

c) **Erik Nilsson**. Född 1755-11-10 **Svenshult, Hammarö**. Död 1830-01-17 **N Skagene, Hammarö**. Han föräldrar är **Nils Eskilsson** och **Ingeborg Andersdtr**.

d) hans hustru **Margareta Pärsson**. Född 1755-12-12 **V. Skagene, Hammarö**. Död 1838-02-17 **Svenshult, Hammarö**. Hennes föräldrar är **Per Nils-son** och **Gunilla Nilsdotter**.

IngaLill Berkulzen

Rosengatan 36

434 46 Kungsbacka

623. Jag söker anor till min ff ff hemmansägaren **Magnus Jonsson** f 1815 i **Nordsjötorp, Mölnbacka, Nedre Ullerud**. Hans hustru var **Maria Hermansdotter** f 1820 i samma församling.

Berndt Magnusson

Hässlebergsvägen 33

694 34 Hallsberg

tel 0582-14479

624. Jag söker ättlingar till min farmors syster **Karolina Karlsdotter**, f 24/10 1863 i **Åmberg, Sunne**. Hon gifte sig 1886 med fältjägaren **Jonas Lignell**, f 6/7 1859 i **Näskott (Z)**. De hade tre barn: **Carl Otto**, f 9/4 1888, **Anna Carolina**, f 4/3 1895 och **John Erik**, f 19/6 1902. Familjen flyttade till **Jämtland** 1886 och det sista jag hittat är att de flyttade från **Frösön** till **Östersund** 17/8 1911. Där efter hittar jag dem inte.

May Magnusson

Parkgatan 10 D

688 30 Storfors

tel 0550-61066

625. I boken "Örgryte genom tiderna" av Frits Stenström är följande hämtat: Portvakten **Eriksson** hade i unga år varit kusk hos **Wesslau** på Almedal. Denne var mycket på resande fot, och **Eriksson** fick kуска iväg med honopm än hit och än

dit i Västsverige. Men en gång reste **Wesslau** till Värmland, närmare bestämt till **Östervallskog**. Därifrån hämtade han ned till sin fabrik ett tiotal fattiga flickbarn och desslikes några pojkar för att lära upp dem i fabriksarbetet. Ingen kunde vara mer mån om sina egna barn än **Wesslau** om Östervallsbarnen, de höllos på allt sätt snygga, ordentligt klädda, måltiderna fingo de tillsammans hos en gammal fru **Linderot**. En särskild skola inrättades för dem.

Finns det någon som vet något om detta? Det bör ha inträffat på 1840- eller 1850-talet.

Rune Börjeson

Teleskopgatan 16

415 18 Göteborg

626. Jag söker kontakt personer som forskar i släkterna **Ullén**, **Dybeck** och **Svartström** i **Övre och Nedre Ullerud** samt i släkterna **Bjurström** och **Carlstedt** i **Stodene, Grava** under 16-1800 talet.

Pehr Gärdhagen

Fredrikskulle 61

431 38 Mölndal

031 81 10 17

pehr.g@spray.se

627. Jag söker uppgifter om släkten **von Kiessel**. Min anfader heter **Magnus Adolf von Kiessel**, kvartermästare i Adelsfanan. Han var född 1700 men vet ej var eller vad hans föräldrar hette. Han gifte sig 26/7 1728 i **Sunne** med **Sara Beata Vigelia** (1709-1776). De bodde i **Kolsnäs i Sunne** och fick många barn. **Magnus Adolf** dog 25/8 1763 på **Åneholm i Frykerud**.

En släkting är **Carl Magnus von Kiessel** var också kvartermästare men fick avsked som ryttmästare. Han var född omkr. 1687 och bosatte sig senare på **Nolby i By**. Ägde också skattehemmanet **Rud** i samma socken.

Hjördis Lundberg

Tokatorp Eggby

532 92 Axvall

Lokalombudsträff

Torsdagen den 4 oktober genomförde släktforskarföreningen en träff för de lokalombud som finns runtom i landskapet. Träffen ägde rum på Arkivcentrum i Karlstad. Särskilt diskuterades hur information kan spridas, från föreningen ut i bygderna och vice versa. Det rådde enighet om att släktforskarföreningen skall försöka ordna mer av lokala träffar, som i Järnskog i februari.

Som ni ser har skaran av lokalombud blivit större, och det fanns flera som var förhindrade att komma. Men det finns många socknar som ännu är "lediga". Ni som är intresserade får mycket gärna höra av er till någon i styrelsen!

En uppdaterad lista på vilka som är lokalombud finns på Värmlandsrötter. Listan kommer också att presenteras i ett kommande nummer av VärmlandsAnor.

Foto: Carl-Johan Ivarsson

Forts från föreg sida

628. Söker följande personer:

a) *Olof Svensson*, f ca 1711. Var?? d 26/4 1775 i **N Velamsbol, Sunnemo**. Gift 1:o 3/10 1736 i Sunnemo med *Kerstin Tholsdotter*, d 1745. Gift 2:o 28/12 1746 med *Marit Olofsdotter*, f 1723. Var?? d 15/3 1793 i **Sunnemo**. Barn i andra gif-tet: *Kerstin* f 1748, *Olof* f 1750, *Per* f 20/1 1754, *Annika* f 1757. Var är barnen födda?

b) Nybyggaren *Petter Ersson*, f 19/7 1728 i **Malmbäckarna, Norra Råda**. d 11/1 1805 i **Guma, Gustav Adolf**. Gift 20/10 1755 i Norra Råda m *Maria Jonsdotter (Jönsdotter?)*. Hon är född ca 1730-33. Var är hon född och vilka är föräldrarna? *Petter* och *Marias* barn: *Britta* f 1759, *Karin* f 15/6 1761, *Petter* f 1764, *Jöns* f 1768, *Lisa* f 1771.

c) Torparen *Olof Karlsson*, f 28/9 1742 i **Nordmark** eller **Nordmarken**. Vilket är

det rätta? Bor i **Malmbäckarna, Gus-tav Adolf**. d där 3/1 1811. Gift 31/10 1771 i Norra Råda m *Katarina Jonsdotter* f 24/1 1746 i Malmbäckarna, d där 18/3 1809. Barn: *Karl* f 1773, *Stina* f 1780, *Katarina* f 1782, *Lena* f 1784.
d) *Stina Karlsdotter*, moder till ovan nämnda *Katarina Jonsdotter*. Hon skall vara född 23/9 1712 i **Linderhöjden, Ekshärad**. d mellan 1793-97. Vilka är föräldrarna? Hon gifte sig med *Jon Ersson* f 2/5 1721 i Ekshärad, d där 5/5 1797.

Sonja Jansson
Mänstavägen 2 D
748 40 Örbyhus

629. Jag söker kontakt med forskare med intressen i **Östra Fågelvik**. Jag forskar om finnarna i Lindås och Finnbråten. Jag har även anor i Kappstad. Allt är av in-tresse. Har du material i form av ett gård-sarkiv eller har tillgång till någon gam-

mal släktutredning vore det mycket in-tressant. På min mans sida finns även anor från Buxerud och Engtorp.

Marianne Fröding
Lambergsgatan 5
652 21 Karlstad
054-853521
froding@mail.bip.net

630. Jag söker *Olof Jakob Forsberg* f omkr 1820-1825 i **Värmland** eller nå- gon annanstans i Sverige. Han gifte sig i **Norge** 1859. Ryktet säger att han var in-blandad i ett mord och därför rymde till Nordnorge.

Terje Forsberg
Vestbyvn 9
1734 Haflundseg
Norge
tel 69-149513
tefors@online.no

Föreningens utgivning av böcker och register

Föreningen säljer ett antal publikationer, både egna och medlemmars. Medlemmar som önskar annonsplats för egna publikationer, kontakta ordföranden. Medlemmar får 10% rabatt på föreningens egna publikationer, markerade med *. För angivet pris tillkommer pack och porto. Order som överstiger 500:- skickas per postförskott, övriga faktureras. Egna publikationer kan även köpas direkt hos föreningens sekreterare. Vi rekommenderar beställning via brev till sekreteraren eller e-post till kilagenealogen@swipnet.se. Vid slutförsäljning kan dröjsmål uppstå under trycktiden.

Millesvik 1688-1920

Arbetsmarknadsprojektet Cresco,
Carl-Johan Ivarsson och Gunnar
Jonsson.

Födde:

3235 poster, 203 sidor, 165:-*

Vigde:

886 poster, 73 sidor 70:-*

Döde:

2336 poster, 106 sidor 100:-*

Register och avskrifter

Bogen (S)

Carl-Johan Ivarsson

Fb, Vb, Db 1850-1920 225:- *

Botilsäter (S)

AMP Cresco, G Jonsson och C-J
Ivarsson, Sjöfle

Födde 1721-1920 225:- *

Vigde 1721-1920 110:-*

Döde 1721-1920 150:-*

Ekshärad (S)

Mats Hellgren

Födde 1665-1722 200:- *

Födde 1723-1799 140:- *

Förs. bok 1665-1750 200:- *

Eskilsäter (S)

C-J Ivarsson, G Jonsson

Födde 1688-1920 225:- *

Vigde 1688-1920 100:- *

Döde 1688-1920 125:- *

Fryksände (S)

Knut Malmström

Födde 1707-1765 225:- *

Glava (S)

Arbetsmarkn. proj. i Arvika

Vigde 1699-1920 175:- *

Gunnarskog (S)

Carl-Johan Ivarsson

Vigde 1688-1920 225:- *

Födde 1688-1799 225:- *

Födde 1800-1842 225:- *

Födde 1843-1871 225:- *

Födde 1872-1920 225:- *

Döde 1688-1843 225:- *

Döde 1844-1920 225:- *

Kila (S)

Gunnar Jonsson

Födde 1640-1817 225:-

Födde 1818-1900 225:-

Vigde 1689-1900 120:-

Bouppt. 1744-1859 60:-

Lysvik (S)

Arne och Moira Linnarud

Fb, vb, db 1692-1793 350:-

Millesvik (S)

Arbetsmarknadsprojektet Cresco, Carl-
Johan Ivarsson och Gunnar Jonsson.

Födde 1688-1920 165:- *

Vigde 1688-1920 70:- *

Döde 1688-1920 100:- *

Norra Råda (S)

Mats Hellgren

Födde 1725-1769 140:- *

Stavnäs (S)

Jan Thimberg

Födde 1687-1775 170:- *

Födde 1776-1850 200:- *

Födde 1851-1920 210:- *

Vigde 1687-1920 300:- *

Döde 1687-1820 300:- *

Döde 1821-1920 300:- *

Sunne (S)

Margit Olsson och Arne Linnarud

Fb, Vb, Db 1669-1736 300:-

Fb, Vb, Db 1737-1758 300:-

Fb, Vb, Db 1759-1774 300:-

Fb, Vb, Db 1775-1793 350:-

Vitsand (S)

Kerstin Risberg

Fb, Vb 1824-1860 250:- *

Älgå (S)

KG Lindgren

Födde 1688-1835 225:- *

Födde 1836-1924 225:- *

Vigde 1688-1920 125:- *

Döde 1687-1920 160:- *

Ölserud (S)

Arbetsmarknadsprojektet Cresco

Födde 1754 - 1920 225:- *

Vigde 1754 - 1920 60:- *

Döde 1754 - 1920 100:- *

Utnyttja din medlemsrabatt!

Medlemmar får 10% rabatt på alla publikationer som ges ut av föreningen, markerade med *.

Östmark (S)*Kerstin Risberg***Födde 1765-1820 240:- *****Ortregister***Gunnar Jonsson***Värmland 70:- *****Dalsland (ny upplaga) 45:- *****Värmlands Släktforskar-katalog 1999**

202 forskare med över 3600 forskaruppgifter. Litteratur- och arkivtips. Släktutredningar i arkiv och samlingar. Registerförteckning mm. 102 sidor

..... 70:- ***Arbetsvandringar Värmland Härjedalen****under 1800-talet 100:- ****Roger Alderstrand o ABF Härjedalen***Värmländska Antavlor 1-50**

Antavlor publicerade i VärmlandsAnor 1990-1997. Totalt över 14 000 anor. Socken- och släktnamnsregister.

..... 140:- **Hembygds-litteratur***En kyrkoherdes vardag Ekshärad 1700-1758***Mats Hellgren*

Andreas och Bengt Piscator, kyrkoherdar, har fört anteckningar om allt som tilldragit sig i prästgården. År 1758 omfattar dag för dag notering. Häftat 186 sid.

150:- ***Ölme Härads Dombok 1629 - 1650***Axel Em. Löf*

Nytryck från 1997. Huvuddelen av materialet utgörs av Ölme härads dombok. Dessutom finns ett par protokoll från Visnum och Färnebo härader, Varnums kyrkobok för tiden 1645-50, en mantalslängd för Ölme och Varnum 1642 mm. Häftad, 234 sid, person och sakregister.

..... 200:- ***Kvarnarna vid Rottnafallen***Eric Sundell*

Kvarnindustrins uppbyggnad från 1600-talet. Teknik, matning, kvarnbeskrivningar, personindex. 110 sidor i häfte med 4-färgsomslag

..... 120:- ***Torp och ödegårdar i Ölserud***Maj Olsson m.fl.*

Format A4. Plasthäftad med skyddsomslag

..... 60:-**Torp i Botilsäter***Britta Johansson m.fl.*

Format A4. Plasthäftad med skyddsomslag

..... 50:-**Torp och ödegårdar i Huggenäs***Gunnar Jonsson m.fl.*

Förteckning och beskrivning med kända inneboende över de försvunna boställena i Huggenäs socken. En sammanställning av resultaten från torpinventeringen åren 1994-2001. Ort- och personregister. 36 bilder. 86 sidor A4

..... 100:-**Boställen i Säffle kommun***Sven Johansson*

Över 7000 namn på herrgårdar, gårdar, torp, backstugor och andra hus.

276 sidor A4. 170:-*Övrigt***Antavleblanketter****A3, 6 generationer, 5-pack 15:- *****Nytt från VSF 1984-91****hel årgång 75:-****VärmlandsAnor 1992-98****per nummer 30:-****hel årgång 100:-****VärmlandsAnor 1999-****per nummer 40:-****hel årgång 120:-****Råd och tips vid registrering****av kyrkböcker 25:- *****En seglivad bergslagsbo**

Jag stötte för några år sedan på följande dödboksnotering i Filipstad F:1, sid. 5:

1666 Occuli

B: Nils Larsson i Hult 120 år gl: (gjift) på 40 år lefde med första hust: 48 år mz andra 32 Åhr 2 döttrar efter S:

Jag utläser ur detta att Nils Larsson i Hult dog 1666 vid 120 års ålder, att begravningen skedde på tredje söndagen i fastan (oculi), att han gifte sig när han var 40 år gammal, att han levde 48 år med sin första hustru och 32 år med sin andra hustru och att han vid sin bortgång hade 2 döttrar i livet.

Uppgiften om åldern - 120 år - är ju högst märklig och riktigheten måste naturligtvis ifrågasättas men är ju å andra sidan underbyggd med tidsangivelser. Det skulle vara intressant att veta, om någon medlem i föreningen känner till Nils Larsson i Hult.

*Sven Hesslow**sven.hesslow@alfa.telenordia.se***Samer i Värmland 1637**

I sedermera kyrkoherden Petrus Magni Gyllenii dagbok, publicerad i Värmland Förr och Nu 1962, finns en notis om ett möte med samer ("lappefinnor") i Ölme 1637. Så här lyder notisen.

Anno Christi 1637: Julius. Den 5 om en onssdagz morgon gick jag til Ölmehärtz kyrckia, och effter gudstiensten gick iagh til Räffsala. Och tå iagh kom til Lixååsen, mötte migh några lappefinnor, som förde medh sigh 7 styckon reenaar, huilcka diur iagh tå förste gången sågh. När iagh uthi Räffsala hadhe uthrättat mitt ährende och werff, gick iagh tådan neder åth elffven til Ååängzladorna, tådan öffwer löthen hem, och tå war en sådan storm och starckt vådher, att man medh stoor möda kunde gåå på slätt marcken.

Peter Funke

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning retur med den nya adressen till:

Värmlands Släktforskarförening

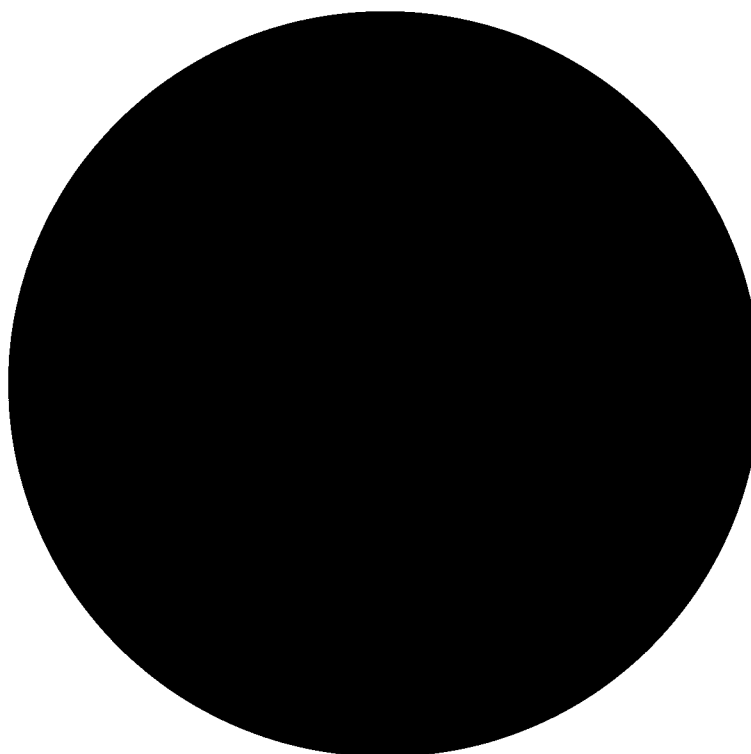
c/o Lars-Gunnar Sander

Norra Berghaget

667 32 FORSHAGA

B

Föreningsbrev

Knappen.

Det är grönt.

Box 2149, Ramgatan 7, 650 02 Karlstad.

Tel 054-22 15 00. Fax 054-22 15 19.

E-post tryckeri@knappen.se. Hemsida www.knappen.se

Miljöcertifierad ISO 14001, Svanenlicensierad